

Podchody pri električkovej trati sú v zlom stave

Na trati prekvapili siete

Termíny rekonštrukcie električkovej trate sa menia. Zhotoviteľa prekvapili nezakreslené a inak položené siete či zlý stav podchodu Borská v Karlovej Vsi.

Text: Lucia Marcinátová

Niektoré vraj nečakané, s inými sa mohlo počítať. Udalosti, objavy počas modernizácie električkovej radiály. Spolu s nimi menil zhotoviteľ prác aj termíny.

Na začiatku mesto rozdelilo modernizáciu na tri etapy. Prvá etapa, ktorá mala prebiehať do konca septembra, sa musela už počas augusta spojiť s druhou. Cieľom bolo eliminovať časový sklz, ktorý vznikol na stavbe, a čo najviac dodržať harmonogram prác na rekonštrukcii Dúbravskom-Karlovej radiály.

Pred koncom prázdnin začal preto zhotoviteľ vyberať aj koľaje v oblasti druhej etapy a pracovať na trati v úseku križovatky Harmincova-M.Sch.Trnavského, vodiči tu tak jazdia s obmedzením a podľa dopravných značení.

Cestujúcich MHD z Dúbravky vozia počas modernizácie trate autobusy X5, na električku X6 prestupujú v Karlovej Vsi. Druhá etapa, ktorej súčasťou mal byť aj podchod Damborského, mala prebiehať do konca roka a tretia pokračovať v lete 2020. Pre zlý stav podchodov v Karlovej Vsi aj Damborského, avizoval zhotoviteľ posun prác. Nový harmonogram prác zhotoviteľ ešte nezverejnil, sklz prác je približne mesiac.

Výber voľnočasových aktivít

Kde hrať na nohy či divadlo?

Vlani na skúšku, teraz cielene. Dúbravské noviny pripravili na začiatok školského roka prehľad voľnočasových aktivít v mestskej časti, téma mala minulý rok úspech, zmysel. Rodičia sa prišli pozrieť, deti sa zapojili, vyskúšali, našli to svoje... Tento rok sme preto oslovili organizácie, kluby, športové, tanečné školy, aby predstavili svoje aktivity. Položili sme pár otázok, vznikol pestrý prehľad, čo sa v Dúbravke robí, kde sa dá ísť zacvičiť, naučiť sa tancovať alebo si zahrať futbal.

Pýtali sme sa, kedy bude prebiehať nábor, zápis, pre aké dieťa a akého veku je krúžok, aktivita, tréning vhodný či existujú nejaké prijímačky, talentovky. Zistili sme napríklad, že o futbal i hokej v Dúbravke majú záujem aj dievčatá, že florbal sa trénuje už aj na Strednej priemyselnej škole Karola Adlera, aj čo je to a kde sa dá vyskúšať square a round dance.

(lum)

Viac na 2. a 3. strane

Zaznie hudba pre Deža

Je to zvláštny a príjemný pocit zároveň... Keď zbadáte a začujete dvoch chlapcov, ako čítajú: „Dežo Ursiny slovenský hudobník, režisér, dramaturg, od roku 1976 žil na Fedákovej, tvoril, hral, písal a venčil psa Havrana...“ Odkaz žije. Dá sa čítať aj na pamätníku s názvom Listovanie, ktorý je venovaný Dežovi Ursinymu.

A Dúbravkou sa nesie ďalej. September zaplní park na Fedákovej opäť hudba, umenie. Na 21. septembra pripravujú Dúbravčania podujatie s názvom Spomienka na Deža.

Hudba začne znieť o 14tej popoludní, akciu bude sprevádzať čítačka aj pristavenie sa pri pamätníku Listovanie. Podujatie je otvorené pre každého, vstup je voľný.

(lum)

Viac na str. 21

Výber voľnočasových aktivít pre deti a mládež v Dúbravke

Futbal, hokej, vznešená lukostreľba či energia tanca?

Na tanečnú či futbal? Brejkovať či maľovať? Možno dilemma viacerých rodičov, čo s voľným časom detí. Čo by ich mohlo baviť, naplňovať, na čo by mohli mať talent. Kluby, organizácie, centrá, školy sa po letných prázdninách rozbiehajú. Niektoré plánujú náboje, zápisy, talentovky. Viac krúžkov, aktivít a učení spája v Dúbravke Centrum voľného času Klokan, ktoré funguje v priestoroch na Batkovej, v budove, kde pôsobí aj Základná umelecká škola Eugena Suchoňa. Tá vyučuje v štyroch odboroch – tanečnom, hudobnom, výtvarnom aj literárno-dramatickom.

Text: Lucia Marcinátová

HOBA Bratislava

Kde: Zimný štadión na Harmincovej

Kedy: nábor prebieha celoročne, najväčší záujem v septembri

Pre koho: chlapcov aj dievčatá od 5 rokov

Kontakt: www.hoba.sk

„V klube máme všetky mládežnícke vekové kategórie, čiže od najmenších predprípravkárov, ktorí začínajú od 5 rokov až po juniorov, čo sú hráči do 20 rokov,“ približuje predseda klubu Branislav Semančík. „Nábor do predprípravky prebieha prakticky celoročne.“

Do predprípravky berie klub všetky deti. Môžu prísť úplní nováčikovia, z hokeja a korčuľovania nemusia deti podľa Semančíka ovládať vôbec nič. V sezóne robí klub tréningy, na ktorých sa tréneri venujú úplným začiatkovičkám. Tým ponúka klub aj bezplatné zapožičanie hokejovej výstroje.

Deti si v klube ľadový hokej vyskúšajú dva týždne, po nich sa spolu s rodičmi rozhodnú, či budú v HOBE pokračovať.

Futbalový klub polície (FKP) Dúbravka

Kde: futbalový štadión ŠCP Bratislava M.SCH .Trnavského 2/a

Kedy: nábor bude prebiehať v septembri a októbri - utorok, stredu, štvrtok – 17.00-18.00.

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 5 -15 rokov

Kontakt: www.fkp.sk, Fkp Dúbravka na FB

„Futbalový klub polície (FKP) Dúbravka Bratislava je futbalový klub, ktorý je nástupcom slávnejších klubov ako ČH Bratislava a ŠKP Bratislava. Aktuálne združuje približne 200 detí vo veku od 5 do 17 rokov.

„Hlavnou aktivitou futbalového klubu je naučiť deti a mládež základom futbalu, so zameraním na rozvoj pohybových zručností a schopností a ďalej ich postupne rozvíjať,“ približuje jeho predseda Štefan Gubrica. „Momentálne má klub zaregistrovaných v súťažiach Bratislavského futbalového zväzu (BFZ) sedem družstiev. Starší žiaci, mladší žiaci a štyri družstvá prípraviek. Okrem toho máme ďalšie tri družstvá predprípraviek a futbalovú škôlku.“

FK Dúbravka – Futbalový klub Dúbravka

Kde: štadión K Horánskej studni 29

Kedy: nábor neprebíha, stačí sa prísť pozrieť, skontaktovať

Pre koho: pre škôlkarov, školákov základných škôl, mladých i dospelých, mužov i ženy

Kontakt: www.fkdubravka.sk

„Futbalový klub vznikol v päťdesiatych rokoch minulého storočia ešte pod názvom TJ Slovan Dúbravka a bol prvým organizovaným športovým klubom v Dúbravke a dodnes je to jediný pôvodný futbalový klub v Dúbravke,“ približuje Miroslav Janky z FK Dúbravka.

Futbalový klub Dúbravka má dnes okolo 180 členov, v súčasnosti má 9 mužstiev, a to mužstvo mladších dorastencov, mužstvo starších a mladších žiakov, 4 prípravky, 1 predprípravku a družstvo žien.

Družstvo žien hrá 2. slovenskú ligu, muži, žiaci a prípravky hrajú súťaže v rámci Bratislavského regiónu. Dokopy má klub 11 trénerov.

Nábor mladých klub neorganizuje v jeden septembrový termín. Miroslav Janky hovorí, že záujemcovia sa môžu prihlásiť kedykoľvek, alebo sa prísť pozrieť na futbalový štadión v starej Dúbravke. Členom a hráčom sa môže stať akékoľvek dieťa, ktoré má záujem hrať futbal.

Klub HNTN – Hraj na tie nohy

Kde: areál Britskej školy, v zime telocvične v Dúbravke

Kedy: nábor 5. a 10. septembra o 17.00 na tartanovom ihrisku Britskej školy

Pre koho: pre každého, prioritne pre deti od 3 – 12 rokov

Kontakt: www.hntn.sk alebo na FB

Bežecký klub HNTN, klub s hravým menom Hraj na tie nohy, sa zameriava na atletickú a všeobecnú pohybovú prípravu detí a mládeže. Tréningy sú vedené profesionálnymi trénermi, športovcami a reprezentantmi Slovenska, prebiehajú počas jari, leta a jesene vonku, na športovisku Britskej školy na Pekníkovej, počas zimy v telocvičniach v Dúbravke.

„Odborný tréning prebieha hravou formou,“ hovorí tréner klubu Radek Šatka. „U nás deti dostanú základ na akýkoľvek šport, pre ktorý sa v budúcnosti rozhodnú. Snažíme sa odhaliť talent dieťaťa a jeho pohybové danosti.“

Na tréningy klubu sa môže pridať každý, prioritne sú však určené deťom od 3 - 12 rokov. „Pridať sa môže každý, deti sa zapoja do tréningového procesu, skúsia si prvú hodinu zadarmo, keď sa im zapáči, rodič dostane prihlášku do klubu,“ dodáva Šatka. „Deti sú potom delené do skupín podľa veku a výkonnosti.“

Tanečný klub Danube

Kde: školská budova Batkova 2

Kedy: zápis - 9. až 13. septembra od 14.00 do 20.00 v priestoroch na Batkovej 2.

Pre koho: pre deti aj dospelých od 4 – 99 rokov

Kontakt: www.tkdanube.sk

Tanečný klub Danube ponúka všeobecnú pohybovú prípravu, spoločenský tanec párov aj jednotlivcov, tango argentino, disco dance.

„Sme jedinečný klub nielen v tom, že všetky aktivity sú pre ľudí od 4 do 99 rokov, ale aj pre ľudí rôzneho zdravotného postihnutia,“ približuje Andrej Mičúnek, predseda Tanečného klubu Danube. Klub v Dúbravke trénuje už viac než 20 rokov, v súčasnosti má viac než 100 členov, na svojom konte má mnohé medzinárodné úspechy.

„Nemáme talentovky ani prijímačky, skúšobná doba je tri mesiace,“ hovorí Mičúnek. „Po tomto období sa rozhodne ako klient – tanečník bude ďalej fungovať.“

Lukostrelecký klub Bratislava

Kde: areál Britskej školy, v zime telocvične v Dúbravke

Kedy: nábor 5. a 10. septembra o 17.00 na tartanovom ihrisku Britskej školy

Pre koho: pre deti od 9 rokov, horná hranica bez obmedzení

Kontakt: www.lukostrele.sk, alebo na FB – LKB Bratislava

Lukostrelecký klub Bratislava je jeden z najväčších slovenských lukostreleckých klubov, má okolo 50 členov, sú medzi nimi začiatočníci, majstri Slovenska alebo účastníci najväčších podujatí - Majstrovstvá sveta a Európy, Univerziády alebo Európske hry.

Určený je pre tých, ktorí súťažne športovať, klub pracuje aj so zdravotne znevýhodnenými športovcami.

Nováčikov prijíma klub od septembra, stačí prísť pozrieť 9. septembra do halovej lukostrelnice tzv. 8nástky na Drobného 27. Tréningy sú určené pre starších ako 9 rokov. Horná hranica veku v podstate neexistuje.

„Pre začiatočníkov máme špeciálne samostatné tréningy, kde majú možnosť sa zoznámiť s lukostreľbou a zistiť, či sa im to bude páčiť. Na tieto tréningy stačí športové oblečenie a obuv, všetko ostatné pre lukostreľbu vieme záujemcom zapožičať,“ približuje za klub Alena Hurbanová.

Všeobecný športový rozvoj

Kde: telocvične – ZŠ Nejedlého, ZŠ Pri kríži, ZŠ Sokolíková

Kedy: nábor neprebíha, tréningy sa začínajú na jeseň, dostupíť sa dá

Pre koho: pre škôlkarov a školákov základných škôl

Kontakt: Tomáš Kuťka – tomaskutka111@gmail.com

Osvojenie pohybových zručností, vzťah k pravidlám, vytváranie zdravého sebavedomia a zmysluplne trávený voľný čas. Taký je cieľ Všeobecného športového rozvoja – prípravy, ktorý sa v Dúbravke rozvíja na viacerých školách.

Tréning predškolskej prípravy zameraný na športové a pohybové základy aj tréningy a krúžky pre školákov prebiehajú na základných školách - na Základnej škole Nejedlého (pondelok 15.00-16.30, štvrtok 14.00-15.30) – školákov a (streda 15.00-16.00, piatok 15.00-16.00) – škôlkarov; na ZŠ Sokolíková (utorok 14.00-15.30) – školákov; na ZŠ Pri kríži (piatok 16.30-18.00) - školákov.

Z materských škôl prebiehajú tréningy v MŠ Fedákova (utorok 16.00-17.00) - pre starších škôlkarov a (štvrtok 16.00-16.30) - pre mladších škôlkarov. „V rámci Dúbravky sú v hre aj iné časy a lokality, ktoré však ešte nie sú potvrdené,“ dodáva organizátor pohybovej prípravy a tréningov Tomáš Kuťka, športovec a tanečník akrobatického Rock and Rollu. „Aby boli tréningy pre deti atraktívne, využívame aj cvičenia s prvkami rock and rollu.“

Škola Breaku

Kde: Dom kultúry Dúbravka

Kedy: Tanečná sezóna sa začína 9. septembra. Tréningy v utorok a štvrtok od 14.50 do 15.50.

Pre koho: deti od 6 rokov

Kontakt: info@skolabreaku.sk, www.skolabreaku.sk alebo na FB

Škola Breaku trénuje a pôsobí v Dome kultúry Dúbravka už od roku 2013, je to miesto pre všetkých, ktorí sa chcú naučiť break dance (breaking). Škola nadviazala na odkaz takzvaných Gumených chlapcov, čiže prvej legendárnej breakdance skupiny v celom komunistickom Ostbloku.

„Tanečnú školu navštevujú deti od veku 6 rokov, ktoré sa učia porozumieť hudbe, kultúre, tanečnej histórii. Okrem pravidelných tréningov organizujeme množstvo iných podujatí, akými sú tanečné súťaže, vystúpenia, vzdelávacie workshopy, letné tábory a sústredenia,“ približuje zakladateľ Školy Breaku, tréner a tanečník Roman Šamudovský a.k.a Dexter. Školu Breaku

Nábor škola neorganizuje, stačí prísť, tanečná sezóna sa začína 9. septembra.

Tréningy prebiehajú dvakrát do týždňa v Dome kultúry Dúbravka. Vždy v utorok a štvrtok od 14.50 do 15.50. Skúšobný tréning je zadarmo a dá sa dohodnúť mailom info@skolabreaku.sk.

Detský folklórny súbor Klnka

Kde: Dom kultúry Dúbravka

Kedy: konkurz bude 11. septembra v Dome kultúry Dúbravka – 15.00 – 18.00

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 4 -15 rokov

Kontakt: www.klnka.sk, DFS Klnka na FB

Detský folklórny súbor Klnka oslavoval vlani 40tku. Trénuje v Dome kultúry Dúbravka a odchoval stovky detí aj úspešných tanečníkov zo širokého okolia. V súbore dnes tancuje asi stovka detí od 4 do 18 rokov.

Takmer 30 rokov je s vedením Klnky spätá Ingrid Saňková, pedagogička, vedúca súboru, choreografka a dnes aj nosný pilier Klnky. „Venujeme sa slovenskému folklórnemu tancu, ale aj národným tancom iných krajín – balkánskym, írskym a podobne,“ približuje Ingrid Saňková.

Športová škola Galaktikos

Kde: ZŠ Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova, SPŠE K.Adlera

Kedy: nábory počas septembra na školách

Pre koho: pre deti všetkých ročníkov základných škôl

Kontakt: www.galaktikos.sk, marian.polak@gmail.com, 0905 560 348

Športová škola Galaktikos otvára florbalové krúžky a profesionálne športové tréningy pre dúbavské deti už ôsmu sezónu. Tréningy prebiehajú v mestskej časti na troch základných školách – Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova a Strednej priemyselnej škole Karola Adlera.

Športová škola združovala na záver súťažnej sezóny 180 florbalistov. Nábory prebiehajú zväčša formou workshopov, čiže ukázkových tréningov počas septembra na dúbavských školách.

„Aktivita je určená pre žiakov všetkých ročníkov základných škôl, teda deti s rokom narodenia 2004 až 2013,“ hovorí zakladateľ a predseda klubu Marián Polák. „Náš klub je výnimočný v tom, že okrem nábory, kedy dieťa trénuje v intenzite jedenkrát týždenne, ponúkame aj výber talentovaných a zameraných hráčov do ligových mládežníckych družstiev, a to konkrétne do mladšej a staršej prípravky a mladších a starších žiakov.“

Športový klub Tenis Centrum Dúbravka

Kde: Športový areál Lysákova ulica

Kedy: nábor prebieha celoročne, nielen v septembri

Pre koho: pre každého, pre deti od 4 rokov

Kontakt: www.miso.ofirme.sk, Michal Vavro – 0905 240 532

Športový klub Tenis centrum Dúbravka vznikol v roku 1999. Dnes má asi 130 členov, najmladší hráči majú štyri roky, najstarší člen 75 rokov. Klub ponúka tenisové kurzy, organizuje tenisové turnaje. Nábor prebieha celoročne.

„Sídлом klubu je športový areál Športového klubu Profi v Dúbravke na Lysákovej ulici, ktorého sme aj členmi,“ približuje Michal Vavro predseda Športového klubu Tenis centrum Dúbravka. „Okrem nášho klubu Športový klub Profi združoval aj Tenisový klub Dunaj sídliaci v Bratislave - Petržalke a TK Hoffmann Tenis Academy sídliaci v Dúbravke. Spoločným úsilím všetkých klubov vyrástol postupne v Dúbravke športový areál s trinástimi tenisovými dvorcami, dvomi beach volejbalovými dvorcami, dvoma tenisovými nafukovacími halami, s multifunkčným ihriskom, atletickou dráhou, šatňami so sprchami a príslušenstvom, bufetom, trampolínami a detským ihriskom, skladmi, strojovňami.“

Divadlo UŽ - Bábkovisko

Kde: CVČ Klokan, Batkova

Kedy: nábor počas septembra, pristúpiť sa dá aj počas roka

Pre koho: pre deti od 4 rokov.

Kontakt: divadelnaformaciauz@gmail.com

Pre všetkých, ktorí majú pozitívny vzťah k divadlu, herectvu, bábkam, rozprávkam je určený dramatický krúžok Divadla UŽ. Prebieha v priestoroch Centra voľného času Klokan a zameriava sa na pantomímu a bábky. Krúžok je určený pre deti od 4 rokov.

Centrum voľného času Klokan

Kde: CVČ Klokan, Batkova (budova, kde sídli ZUŠ Eugena Suchoňa)

Kedy: nábor počas septembra, pristúpiť sa dá aj počas roka

Pre koho: pre deti od 6 rokov (niektoré krúžky aj mladšie), aj pre dospelých

Kontakt: cvcklokan@gmail.com

Centrum voľného času Klokan štartuje už druhú sezónu v školskej budove na Batkovej 2. Pod jednou strechou ponúka široké spektrum krúžkov a aktivít cez výtvarné, spoločensko-záujmové, jazykové, športové a umelecké a podobne.

„Organizujeme aj víkendové akcie a letné denné dielne a tábory,“ približuje Jarmila Ráczová z Centra voľného času Klokan „Krúžky a aktivity sú určené pre deti od šesť rokov do 30 rokov, rodičov a starých rodičov detí, ktoré navštevujú centrum.“ Niektoré krúžky prijímajú aj mladšie deti. Zápis do krúžkov na nasledujúci školský rok 2019/2020 má prebehnúť v septembri, začína sa 2 septembra a pokračuje každý deň od 14.00 do 18.00 v priestoroch na Batkovej. Do krúžkov sa dá pridať aj počas roka.

Karolina Square Dance Club

Kde: Tanečná škola City Dance – Dom služieb (M.Sch.Trnavského)

Kedy: 18. a 25. september 18.00 otvorené hodiny v tanečnej škole, prípravka klubu začína v októbri

Pre koho: pre mladých od 15 rokov, dospelých, seniorov

Kontakt: www.karolina.sk

Karolina Square Dance Club je občianske združenie založené v roku 1994, v Dúbravke pôsobí už niekoľko rokov. Aktuálne má okolo 40 aktívnych členov.

„Venujeme sa tancovaniu a šíreniu square a round dance,“ približuje za klub Jiří Ščobák. „Square dance sú dynamické a variabilné tance vo štvorylke, round dance sa podobá spoločenským tancom.“

Klub tancuje každú stredu v priestoroch tanečnej školy City Dance v Dome služieb. Počas septembra, konkrétne 18. a 25 septembra o 18.00 plánuje otvorené hodiny pre verejnosť. Na týchto hodinách si môže záujemca vyskúšať square a round dance, komu sa zapáči môže sa prihlásiť do prípravky, ktorú klub otvára každoročne v októbri.

„Prijmeme medzi seba kohokoľvek od 15 rokov až po dôchodcu, bez ohľadu na tanečné schopnosti. Dôležité sú nadšenie, chuť tancovať a učiť sa,“ dodáva Ščobák.

Skautský zbor Biele delfíny

Kde: klubovňa Agátová 1/A

Kedy: nábor nových skautov počas septembra, pristúpiť sa dá aj počas roka

Pre koho: Pre deti od 7 rokov a mladých ľudí

Kontakt: www.delfiny.sk

Skautský zbor Biele Delfíny pôsobí v Dúbravke už takmer 30 rokov. Klubovňu má na Agátovej ulici v Dúbravke. Nábor nových skautov plánuje 11. skautský zbor Biele Delfíny počas septembra, na začiatku nielen školského, ale aj takzvaného skautského roku. Presné termíny nájdete na webovej stránke zboru www.delfiny.sk

Skauting je otvorený pre všetkých mladých ľudí bez rozdielu pohlavia, rasy či vierovyznania. Žiadne predchádzajúce skúsenosti nie sú potrebné.

Zbor Biele Delfíny má oddiely vlčat a včielok (mladších detí od 7 do 11 rokov), skautov a skautiek (do 15 rokov) a aj oddiel dospelých skautov. Program tvoria družinovky – pravidelné stretnutia v klubovni (1x do týždňa), jednodenné, víkendové aj viacdenné výlety. Vrcholom skautského roka je letný stanový tábor uprostred prírody.

„Skauting ponúka nezabudnuteľné zážitky mladým ľuďom všetkých vekových kategórií, mladým ľuďom dáva jedinečnú možnosť naučiť sa a osvojiť si životné zručnosti,“ približuje Juraj Lizák, riaditeľ Ústredia Slovenského skautingu.

Netreba sa báť rozprávať s deťmi o nahote

Dotyk za úplatok či ako tajomstvo, nie je v poriadku

Psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na Fedákovej ulici, Mgr. PETER CHOMJAK, ktorý sa venuje práci s deťmi od prvého ročníka základnej školy po štvrtý ročník stredných škôl, hovorí o tom, ako by sa mali rodičia rozprávať so svojimi deťmi aj o intimite a dotykoch.

Text: Zuzana Morávková

Ako sa pracuje s dieťaťom, ktoré bolo poškodené, zneužívané, sexuálne obťažované?

Práca je prevažne dlhodobá a zaoberajú sa ňou odborníci s terapeutickým výcvikom. Tým, že zneužívanie predstavuje veľký zásah do psychiky dieťaťa, práve psychoterapia môže v tomto smere pomôcť. Často existuje predstava, že deti zneužívajú ľudia s nejakou úchylkou, ale mnohokrát sa to deje v prostredí, ktoré dieťa dobre pozná. Môže ísť o rodinného príslušníka, učiteľa, vychovávateľa, vedúceho v tábore a podobne. V tomto smere je vždy narušená dôvera dieťaťa tam, kde by sa malo po správnosti cítiť najbezpečnejšie. Deti o týchto prípadoch často mlčia, či už v nich prevláda pocit hanby, viny alebo strach. Dieťa často cíti protichodné emócie – daného človeka má rado, ale na druhej strane ho môže nenávidieť za to, čo robí. Niekedy sa stáva, že deti, ktorí si v detstve prešli zneužívaním a nikomu o tom nepovedali, prichádzajú pre odbornú pomoc s úplne iným problémom, ako napríklad neschopnosť nadviazať blízke vzťahy s opačným pohlavím, problémy s intimitou a až časom sa zdôveria s tým, čo sa dialo v minulosti.

Ak sa takýto prípad „prevalí“, nedajbože sa odohrá v školskom zariadení, ako majú vysvetliť rodičia ostatným deťom, napríklad spolužiakom poškodeného, čo sa stalo?

Dôležitá je v tomto ohľade prevencia a komunikácia v rodine. Ako deti rastú, učíme ich, aby boli ostražití voči cudzím ľuďom, aby si od nich nebrali sladkosti, nálepky a podobne. Pri tejto téme je to podobné. Dôležité je sa s dieťaťom rozprávať o jeho tele a o dotykoch, ktoré sú mu príjemné a nepríjemné. Rozprávame sa s ním, že dotyk nie je na rozkaz, ak mu niekto povie, teraz sa budeme dotýkať takto a takto, aby identifikovalo, že to nie je v poriadku. Ak si ako rodičia nevynucujeme od detí telesný kontakt, maznanie, tým podporujeme u detí schopnosť rozoznávať pocity a nepotlačovať svoje pocity, lebo to teraz niekto očakáva a mne sa nechce objímať. Hovoriť s deťmi o tom, čo im ostatní môžu a nemôžu robiť a hlavne to primerane jazyku a veku pomenovať. Nepotrebuje počuť anatomické detaily, stačí hovoriť o tom, čo je a čo nie je v poriadku. Každý človek má rád objatie, pohladenie, sú ľudia, od ktorých je to v poriadku, ale ak nás niekto pod zámienkou zastrašenia, odmeny nabáda k dotykom, to už nie je v poriadku. Práve edukácia v tomto smere, že ak niekto dieťaťu ponúka doslova úplatok, za to, že to bude ich tajomstvo a dostane za to to a to, je signál o tom povedať ľuďom, ktorým dôveruje. Môžeme ich učiť sledovať signály vlastného tela. Aj dieťa reaguje v neznámej situácii somaticky – stiahne sa mu žalúdok, schúli sa – cíti, že sa deje niečo neprirodzené. Všetky vyššie popísané veci, ktoré komunikujeme so svojím dieťaťom sekundárne vplývajú na kvalitu vzťahu, lebo dieťa získava dôveru, že sa doma môže zdôveriť aj o týchto veciach a vie, že nebude kritizované, odsudzované, ale bude porozumené.

Hrozbou je aj internetový svet, fotenie, chatovanie.

Áno, dôležitá je aj prevencia v online priestore a rozprávanie sa o rizikách internetového chatovania. Rozhovor o tom, že ak sa osoba, s ktorou si píše podozrivo rýchlo skamaráti, skoro všetko majú spoločné, chce vedieť, kde býva, kde chodí do školy alebo chce od dieťaťa fotky môže byť signálom na zbystrenie, či je všetko v poriadku a či na druhej strane sedí vôbec rovesník a o čo mu ide.

Deti sú prirodzene zvedavé, pýtajú sa, pozorujú... Ako im vysvetliť, že nahotu si treba chrániť bez toho, aby sme v nich vytvorili "nejaký" blok do budúcnosti?

Najmenšie deti si svoju nahotu a nahotu rodičov neuvedomujú a k svojmu telu pristupujú prirodzene. V 2-3 rokoch si začínajú uvedomovať rozdiely medzi pohlaviami. Téma zakrývania si častí tela prichádza postupne, s tým ako dieťa rastie. Postupne mu pribúdajú na tele rôzne druhy oblečenia. Dieťa si časom samo vyžaduje súkromie pri prezliekaní, nechce, aby ho niekto pri tom videl. Dôležité je to rešpektovať. Dieťa časom chce začať napríklad na kúpalisko nosiť plavky. Malé deti hlavne pozerajú na svojich rodičov ako na blízke vzťahové osoby a nie ako sexuálne. Netreba sa tejto témy báť a riešiť ju prirodzene, hlavne si myslím, že každý extrém v nazeraní na túto problematiku má v budúcnosti svoje úskalía.

Vynáška

S dieťaťom sa rozprávajme o tom, že dotyk nie je na rozkaz.

Hovoriť o miestach, kam nepatrí cudzia ruka

Závislosť, šikana či kyberšikana, zneužívanie. Stále častejšie trápenia školákov, mladých, strašiaky rodičov, učiteľov. Prevencia, ochrana, pomoc. S takými cieľmi začala mestská časť Bratislava-Dúbravka v spolupráci s Odborom prevencie prednášky pre žiakov základných škôl. S novým školským rokom pridáva aj s novú tému sexuálne zneužívanie.

Pre plánovanie prednášok sme sa stretli so zamestnankyňou Odboru prevencie Policajného zboru Katarínou Vykydalovou. Hovorili sme o rozdieloch v komunikácii so 6-7 ročnými deťmi a druhostupniarmi.

Prednášky na školách v mestskej časti majú prebiehať v menších skupinách, pripravovať sa budú v spolupráci so psychológmi.

„V rámci projektu Póla radí deťom, ktorý prednášame predškolačkom a žiakom prvého ročníka sa venujeme tomu, aby deti nechodili nikam s cudzími ľuďmi a tiež tomu, že ich telo je ich telo a nikto nemá právo sa ich dotýkať. Robia to len rodičia, ktorí sa o dieťa starajú,“ približuje Vykydalová. „Deťom je potrebné vysvetliť, že nahotu si treba strážiť, nikto nemá právo od nich chcieť, aby sa odhalovali.“

V rodine je potrebné s deťmi podľa Vykydalovej hovoriť o tom, kde sú intímne miesta, na ktoré nepatrí cudzia ruka.

Deťom treba konkrétne vysvetliť, v akých prípadoch na tieto miesta môžu rodičia, starí rodičia siahajú, pri sprchovaní, ošetrovaní a podobne. Netreba sa báť použiť výraz intímne miesta, dieťa si ho osvojí a bude vedieť, že to je miesto, ktoré nemá nik cudzí chytať.

Vykydalová upozorňuje, že dostatočná a vhodná komunikácia o tejto problematike v domácom prostredí je pre dieťa kľúčová.

(zm)

V uliciach sa opäť objaví Biela pastelka

Dúbravskí študenti pomôžu

Prať, žehliť, fejsbúkovať či cestovať – to všetko sa po strate zraku dá naučiť, iba sa treba obrátiť na skúsených odborníkov. Pomocnú ruku im ponúka Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS), ktorá je tiež organizátorom verejnej zbierky Biela pastelka. Už 20. septembra sa uskutoční 18. ročník tejto zbierky. Jej cieľom je upozorniť na problematiku ľudí so zrakovým postihnutím a pomôcť im žiť čo najkvalitnejší a samostatný život.

Do verejnej zbierky sa pridali aj dobrovoľníci z dúbravských škôl. Budú tvoriť takzvaný pastelkový tím. Ako ho spoznáte? Býva zväčša dvoj až trojčlenný, jeho členovia majú oblečené biele tričká s logom bielej pastelky. Finančné prostriedky zbierajú do bielo-modrých papierových pokladničiek, ktoré sú zapečatené nálepkou s popisom.

Nevidiacich a slabozrakých môžete prostredníctvom zbierky podporiť aj teraz: zaslaním SMS v hodnote 2 € na číslo 820 v sieti Orange, Telekom a O2, príspevkom na účet SK23 1111 0000 0014 3025 8006 alebo online darom prostredníctvom www.bielapastelka.sk.

Ďakujeme študentom Súkromnej SOŠ veterinárnej, Pedagogickej a sociálnej akadémii i Gymnázium na Bilíkovej, že sa rozhodli aj tohto roku vyjsť do ulíc a pomôcť tak zlepšiť život ľudí so zrakovým postihnutím!

Eliška Fričovská, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Pozvánka

Na pol litra so starostom

Už piaty rok pokračuje mestská časť Bratislava-Dúbravka s hromadnými odbermi krvi pod názvom Na pol litra so starostom. Vedenie mestskej časti ho organizuje v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR.

Jesenný hromadný odber v Dúbravke bude 2. októbra od 8.00 v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej za OD Saratov. Pozývame všetkých vo veku 18 do 60 rokov. Pravidelní darcovia môžu darovať do veku 65 rokov. Interval darovania pre mužov je každé tri mesiace a pre ženy každé štyri. Záujemcovia si musia priniesť občiansky preukaz a kartičku poistenca. Národná transfúzna služba odporúča večer pred odberom a aj ráno piť čo najviac tekutín a večer zjesť len niečo ľahšie, diétnejšie. Pred odberom si dať napríklad pečivo, med, ovocie či zeleninu. Darovanie krvi je prejavom ľudskosti a prispieva tiež k regenerácii organizmu. Úbytok krvi pri darovaní vyprovokuje totiž organizmus k tvorbe nových, nepotrebovaných krviniek.

Kríž za kostolom stojí v Dúbravke od roku 2013

Desať metrový dvojkríž ako miesto stretnutí

Na sviatočnom podujatí nechýbali tóny harmoniky, slovo a spev. Išlo už o 7. ročník stretnutia Dúbravčanov pri Dvojkríži.

Vlani hrmenie, kvapky dažďa, nakoniec slnko a dúha. Tento rok bez daždníkov, no opäť v sprievode spevu a slova. Dúbravčania sa na sviatočný júlový deň stretli pri Dvojkríži pred Kostolom Duchu Svätého pri príležitosti 1156. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Išlo už o tradičné júlové podujatie na Sviatok svätého Cyrila a Metoda.

Stretnutie pri Dvojkríži organizoval Miestny odbor Matice slovenskej v Dúbravke už siedmy rok.

Dvom solúnskym bratom vďačíme nielen za hlaholské písmo a za šírenie kresťanstva a vzdelanosti, ale aj za najstarší slovanský zákonník a za prvú slovanskú báseň Proglas.

Prítomných privítal predseda miestneho odboru Matice slovenskej v Dúbravke František Švába a prihovoril sa im aj dúbravský katolícky farár Miroslav Bederka. Slávnosť pokračovala básňou venovanou Cyrilovi a Metodovi a zborovým spevom v podaní speváckeho zboru Matice slovenskej.

Desať metrový dvojkríž za Kostolom Duchu Svätého stojí v Dúbravke od roku 2013. Vztýčili ho pri príležitosti 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie. Miestny úrad do priestoru osadil lavičky, pri dvojkríži sa tak dá posediť, pristaviť, popremýšľať, a to nielen počas sviatku 5. júla...

(luna, lum)

Liptov opäť nesklamal

Dúbravskí seniori sa plavili po Oravskej priehrade, spoznávali Levoču, zavítali aj do Poľska.

Text: Rozália Sviteková

Seniori z Denného centra 3 už tradične relaxujú i spoznávajú Liptov. Tento rok tomu nebolo inak. Dokopy sa relaxačno-rehabilitačného pobytu zúčastnilo 35 seniorov, ubytovanie bolo v Demänovskej doline v hoteli FIM. O krásach prírodných a romantike okolo nás v podobe zurčiaceho horského potôčika, zelenej hory, ktorá nás obklopovala z každej strany sa rozpisovať ani nedá... Zážitkov sme mali veľmi veľa, na ktoré náš pobyt sa javil ako časovo krátky. Strava bola kvalitná, plná penzia a v rámci pobytu aj 8 procedúr. Nechýbali ani individuálne výlety do okolia a aj spoločné organizované. Spoznali sme Priehradu Čierny Váh, Oravskú priehradu, kde bol výlet spojený s plavbou aj návštevou múzea, historické centrum Levoče, skanzen v Pribyline aj kúsok Poľska. Z pobytu sa každý vracal domov príjemne unavený a obohatený o poznanie aj nové zážitky.

Dúbravka opäť hostila festival seniorských speváckych súborov

Ked' sa spojí Kytica s Melódiou a Radosťou

7x15, čiže sedem súborov po 15 minútových vystúpeniach, alebo tiež sedem originálnych podaní, prihovorení sa hudbou. K tomu sa pridali krásne farebné kroje a plná sála Domu kultúry Dúbravka. Dúbravský festival seniorských speváckych súborov písal svoj štvrtý ročník.

Text: Lucia Marcinátová

O vinohradoch, vínku, láske, šuhajoch, koníčkoch, o starých „babách“, na ktoré si treba dávať pozor, o padaní rosičky i zábave.

A presne o zábave, speve, prehliadke krojov bol Dúbravský festival seniorských speváckych súborov a bolo to tak už štvrtý rok. Žiadne súťaženie, ale stretnutie, spoznanie sa, radosť z piesne, hudby...

Na štvrtom ročníku vystúpilo sedem súborov. Júlové sobotné popoludnie otvorila aj zatvorila to Dúbravka, domáce súbory –Dúbravské strešne a Dúbravanka.

Medzitým patrilo pódium Radosti z Pezinka, súbor zaujal nielen spevom, ale pestrými krojmi aj pásmom piesní typických pre Pezinok – Víno sem, víno tam. Na festivale nechýbala Melódia, súbor z Petržalky, Kytica od susedov z Devínskej Novej Vsi či Novomešťan, ktorého názov prezrádza, z ktorej mestskej časti prichádza. O holubici, šuhajkoch nôtli Leváranky, súbor z Veľkých Levár.

„Potom budeš banovať, na mňa už len spomínať,“ spievala s Dúbravankou takmer celá červená sála, pridali sa potlesk, ktorý sprevádzal samotný záver podujatia a poďakovanie účinkujúcim aj organizátorom. Taký bol 4. ročník Dúbravského festivalu seniorských speváckych súborov. Príjemný a ozaj kultúrny začiatok Kultúrneho leta.

V rámci projektu pribudnú piati učitelia na ZŠ Nejedlého

Deti počas leta získali pasy do budúcnosti

Aj

počas leta chodili niektoré deti do školy. Na Základnej škole Nejedlého prebiehala Letná škola Teach for Slovakia.

Text: Lucia Marcinátová

Mladý muž v čiernobielych rôzne pásikavom kostýme, k tomu zladený priateľský úsmev. Takto názorne, odevom, vysvetľoval učiteľ takzvaný Dopplerov jav.

V druhej triede zas prebiehalo poznávanie krajín, konkrétne o zvykoch v juhoamerickom Peru. Dozvedáme sa, že Peruánci chcú vkročiť do nového roka s čistým štítom a jasnými vzťahmi, preto sa snažia vyriešiť konflikty medzi starými známymi či susedmi. Novoročná bitka tak patrí k tunajším tradíciám a nie je ničím výnimočnou.

V kruhu so starostom

O novoročných, vianočných zvykoch sme potom debatovali so školákmi v kruhu. Medzi deti zavítali aj hostia - štátny tajomník Peter Krajňák so svojimi poradcami, starosta Martin Zaťovič a miestny poslanec Igor Mravec.

Učiteľ hodil loptičku a kto ju chytil, predstavil vianočné zvyky, jedlá zo svojho domova, mesta.

Letná škola Teach for Slovakia totiž nespojila počas leta len deti rôzneho veku, z rôznych sociálnych vrstiev, ale aj rôznych miest.

Medzi asi stovkou detí, ktoré aj v lete chodili do školy, boli žiaci z Malaciek, Lozorna, Bratislavy, najviac boli zastúpení školáci z Nejedlého, kde letná škola prebiehala.

„Žiakov z Malaciek, Lozorna vozíme autobusom, sú medzi nimi aj deti z tunajšieho domova,“ približovala riaditeľka letnej školy Martina Beďatšová. Letná škola tak ponúkala priestor, možnosti...

Triedy letnej školy nemali čísla, deti boli rozdelené podľa veku – do triedy A (najmladší - 1. a 2. ročník) B (3. a 4. ročník), C a podobne. V škole sa neznámkovalo, neboli žiadne knižky, ale takzvané pasy do budúcnosti, do ktorých deti zbierali pečiatky. „Pečiatky dostávali za takzvané talenty, keď niečo dobré spravila, prejavila sa, pomôžu,“ dodávala riaditeľka Beďatšová.

Za pečiatky si deti potom mohli „nakúpiť“ v špeciálnom obchode, bolo tu vidno hračky, knižky, školské pomôcky, najväčším lákadlom a motiváciou bol bicykel.

Piati učitelia pre Nejedlého

Letná škola Teach for Slovakia podporuje prirodzenú zvedavosť, funguje ako medzistupeň medzi ročníkmi. Jej 20 učiteľov sa snaží o individuálny prístup a napredovanie každého žiaka.

„Pôsobíme v najťažších lokalitách, najmä na východnom Slovensku,“ približoval Stanislav Boledovič, zakladateľ projektu. „V rámci neho na Základnej škole Nejedlého preinvestujeme sumu 60-tisíc eur, mestská časť podporila túto prácu sumou 30-tisíc eur.“

Cieľom podpory je zlepšiť výsledky žiakov základnej školy či zastavenie fluktuácie učiteľov. Dobrou správou je, že piati učitelia, ktorých sme stretli aj na Letnej škole Teach for Slovakia, budú od septembra učiť a pôsobiť na Základnej škole Nejedlého.

Vynáška:

Letná škola Teach for Slovakia

Prebiehala do 16. – 31. júla na Základnej škole Nejedlého, spojila asi 120 detí nielen z Bratislavy.

Cieľom je, aby deti počas našej letnej školy nabrali sebavedomie aj v predmetoch, ktoré im doteraz nešli.

Podporuje prirodzenú zvedavosť, funguje ako medzistupeň medzi ročníkmi.

Projekt Teach for Slovakia podporuje aj Mestská časť Bratislava-Dúbravka, v rámci neho bude na ZŠ Nejedlého pôsobiť päť učiteľov.

Dúbravka bude mať viac než tristo prváčikov

Škôlky prijali všetky trojročné deti

Dúbravské trojročné deti, ktoré majú rodičov s trvalým pobytom v mestskej časti, dostali od septembra miesto v materskej škole. Ďalšie deti budú prijímané postupne podľa veku a uvoľneného miesta. Prvákov v Dúbravke bude viac než tristo.

Text: Lucia Marcinátová

Trvalý pobyt, vek a súrodenec v materskej škole. Také sú kritéria mestskej časti Bratislava Dúbravka pri prijímaní detí do materských škôl. Dobrou správou je, že na budúci školský rok sa podarilo prijať všetky dúbravské deti, ktoré do septembra 2019 dovŕšia tri roky veku.

Do materských škôl v Dúbravke sa prihlásilo na školský rok 2019/2020 dokopy 434 detí. Celkovo mestská časť prijala 239 detí, neprijatých bolo 195 detí.

Z toho však 80 detí dovŕši tri roky veku až po januári 2020, 68 detí bude mať tri roky medzi septembrom a decembrom 2019.

Postupné prijímanie

„Neprijatých detí bude nakoniec menej, niektoré prijaté deti nenastúpia, preto budeme postupne prijímať do materských škôl detí podľa veku,“ vysvetľuje Marta Jurkovičová, vedúca Oddelenia školstva, vzdelávania a športu. Ak sa miesto uvoľní materské školy budú kontaktovať zákonných zástupcov.

Prednostne musia materské školy podľa zákona prijímať päťročné deti a deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Dúbravka je zriaďovateľom dvanástich materských škôl, celková kapacita materských škôl v mestskej časti vo všetkých triedach je 1088.

Viac než tristo prvákov

Viac než tristo prváčikov nastúpi v novom školskom roku do dúbravských základných škôl. Mestská časť v školskom roku 2019/2020 otvorí 14 prváčkových tried.

Po štyri prvácke triedy na Základnej škole Beňovského, Pri kríži, Sokolíkova a dve triedy na Základnej škole Nejedlého. Dokopy zasadne do prváckych lavíc 308 prvákov.

Dúbravka má štyri základné školy, ktoré zriaďuje mestská časť a štyri, ktoré patria iným zriaďovateľom – špeciálna, dve súkromné a britská.

Námietky v obstarávaní majú často obštrukčný charakter

ÚVO chce novelizovať zákon

Obnova detského ihriska, opravy rôzneho druhu, upratovanie. Rozličné postupy, potrebné práce, služby a zmeny v mestskej časti v pozadí ich spája jedno – verejné obstarávanie. Ich cieľom je transparentnosť i efektívne vynakladanie finančných prostriedkov. Často však okrem toho, že slúžia a vyberajú najvhodnejšieho uchádzača, víťaza súťaže, sú aj akousi brzdou, časovou komplikáciou. Stačí námietka jedného z uchádzačov a práce, plány stoja.

Text: Lucia Marcinátová

Úrad pre verejné obstarávanie dostal minulý rok 949 podnetov na výkon kontroly, v 410 prípadoch konanie zastavil, v 92 prípadoch bol vydaný protokol o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní, v ktorom boli identifikované porušenia zákona o verejnom obstarávaní.

Už štatistika v správe o činnosti Úradu pre verejné obstarávanie napovedá o počte podnetov, časovej náročnosti, termínoch.

Lehoty

„Úrad pre verejné obstarávanie rozhoduje o námietkach na dvoch stupňoch, pričom odvolacím orgánom je Rada Úradu pre verejné obstarávanie,“ približuje Zoltán Rác z tlačového odboru Úradu pre verejné obstarávanie. „Zákon o verejnom obstarávaní stanovuje povinnosť Úradu pre verejné obstarávanie rozhodnúť v konaní na prvom stupni do 30 dní, pokiaľ je potrebné v konaní vyžiadať odborné stanovisko alebo znalecký posudok je možné predĺžiť lehotu o ďalších 30 dní a vo veľmi výnimočných prípadoch o 60 dní.“

Pokiaľ úrad v uvedenej lehote nerozhodne, nastáva tzv. fikcia rozhodnutia. Námietky sa potom automaticky stávajú predmetom odvolacieho konania na Rade Úradu pre verejné obstarávanie a tá je povinná rozhodnúť v odvolacom konaní do 45 dní.

Ak úrad podľa Zoltána Ráca vyhovie podaným námietkam a zistí, že vytýkané porušenie zákona zo strany verejného obstarávateľa mohlo mať alebo malo vplyv na výsledok verejného obstarávania, nariadi odstrániť protiprávny stav, a to buď upraviť súťažné podmienky, opätovne vyhodnotiť ponuky alebo verejné obstarávanie zrušiť.

Námietky ako forma zdržania

Lehoty úradu vysvetľuje Zoltán Rác náročnosťou postupov. „Rozhodovanie o takýchto sporoch, ktoré si neraz vyžaduje aj posúdenie viacerých technických otázok, prirodzene nie je možné urobiť zo dňa na deň a znamená určité zdržanie prebiehajúceho verejného obstarávania.“

Z praxe sú podľa Rácza známe prípady, kde je podozrenie, že podané námietky nesmerujú k svojmu primárnemu účelu ale majú obštrukčný charakter, čiže snažia sa proces verejného obstarávania zdržať.

„Úrad pre verejné obstarávanie preto pripravil legislatívne opatrenia, ktoré by mali zamedziť podaniu takýchto námietok. Podávajúcemu subjektu v takýchto prípadoch okrem odmietnutia námietok, čiže úrad vydá rozhodnutie o zastavení konania a prepadnutia zloženej kaucie, hrozí aj uloženie pokuty do 100 000 eur. Návrh novely zákona o verejnom obstarávaní je aktuálne v legislatívnom procese.“

Súťaženie na cenu

V súvislosti so súťažami počuť často argumenty a slová: „Rozhodla cena. Bol najlacnejší, no zďaleka nie najlepší.“

Zoltán Rácz vraví, že súťaženie na najnižšiu cenu je jednou z legitímnych možností, ktoré sa verejnému obstarávateľovi ponúkajú, závisí však od druhu zákazky.

„Napríklad pri bežnom spotrebnom materiáli postačuje nastavenie minimálnych požiadaviek bez ďalšej potreby hodnotenia kvalitatívnych aspektov alebo si verejný obstarávateľ zvolí takýto prístup jednoducho z dôvodu, že je pre neho zdanlivo jednoduchšie vyhodnocovať jedno kritérium ako niekoľko vo vzájomných súvislostiach. Stanovenie viacerých kritérií a vyhodnocovanie ponúk možno vo všeobecnosti považovať za odborne a časovo náročnejšie.“

K nevýhodnému výsledku pre verejného obstarávateľa môže však podľa Rácza do viesť aj súťaženie na základe takzvaného multikritériálneho prístupu. Pre úspešný výsledok verejného obstarávania odporúča Úrad pre verejné obstarávanie - dbať na prípravu súťažných podmienok, vrátane vhodného nastavenia kritérií na vyhodnotenie ponúk, ako aj zmluvných podmienok.

Dôležitú úlohu tu však zohráva aj serióznosť zmluvného partnera na strane úspešného uchádzača, čo sa pripraviť vopred a naplánovať nedá.

Servis, opravy aj počasie

Praktické skúsenosti s verejným obstarávaním má napríklad Oddelenie životného prostredia miestneho úradu. Jeho vedúca Mária Smiešková hovorí o skúsenostiach pri detských ihriskách.

„Pri plánovaní obnovy ihriska musíme počítať vždy aj s termínmi dodávok, montáží. Za ďalšie možné zdržania môže napríklad aj počasie, ktoré však nemožno ovplyvniť.“

Komplikácie často prichádzajú aj so servisom, opravami. V minulosti osadené hracie prvky v Parku Pekníkova, majú zazmluvnený servis od firmy, ktorá je časovo vyťažená. Lanovka na ihrisku je tak dlhšie nefunkčná.

V súvislosti s detskými ihriskami väčšou zmenou prejde tento rok areál Materskej školy Bullova, kde vznikne pre škôlkarov nové ihrisko.

Vynáška:

Verejné obstarávanie

Zákon o verejnom obstarávaní stanovuje povinnosť Úradu pre verejné obstarávanie rozhodnúť v konaní na prvom stupni do 30 dní.

Ak je potrebné v konaní vyžiadať odborné stanovisko alebo znalecký posudok je možné predĺžiť lehotu o ďalších 30 dní, vo veľmi výnimočných prípadoch o 60 dní.

Pre úspešný výsledok verejného obstarávania odporúča Úrad pre verejné obstarávanie - dbať na prípravu súťažných podmienok, vrátane vhodného nastavenia kritérií na vyhodnotenie ponúk, ako aj zmluvných podmienok.

Základnými princípmi verejného obstarávania v smernici miestneho úradu sú: transparentnosť, proporionalita, rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia uchádzačov alebo záujemcov, hospodárska súťaž (konkurencia) pri dodržiavaní zásad hospodárnosti a efektívnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov. sociálneho, komunitné využitie, mohol by byť spojením seniorov a juniorov.

V športovej rodine Kuťkovcov varil cez víkend ten, kto nemal zápas

Keď povieš prvú vetu, nech ľudia vedia, že si to ty

Stretli sme sa pri káve a začali nahrávať. Spočiatku rozhovor o športovej žurnalistike sa uberal rôznymi témami. Odpovede uvoľňovali otázky a naopak. Pridal sa smiech. Vznikol nápad nahráť pre Dúbravčanov aj akúsi talk šou, taký bol rozhovor s PETROU ÁZACIS, hádzanárkou, novinárkou, moderátorkou a Dúbravčankou v jednom, zaujímavý. Petra Ázacis (rod. Kuťková) nám porozprávala o svojich novinárskych zásadách – v rámci moderovania byť stále sama sebou. Nikdy sa totiž nebudete páčiť všetkým, vraví extraligová hráčka hádzanej, športová moderátorka, komentátorka, bývalá redaktorka Dúbravskej televízie, dnes aj členka mediálnej rady.

Text: Lucia Marcinátová

Športová redakcia je svojská, nielen pre obsah, ale aj pre zloženie. Aké je to, keď do mužského kolektívu príde žena? Keď im zrazu „fušuje“ do športu?

Začiatky boli ťažké, lebo žena v tejto oblasti, ktorá bola dovtedy čisto mužská, musela dvakrát tak ukázať, že vie a bola pod drobnohľadom. Mala som misiu rozbiť ten mýtus, že pekná tvárička prečíta z čítačky všetko, čo jej tam niekto napíše. Mám vysokú školu pedagogickú, takže školu iného smeru. No s kolegyňami, ktoré majú za sebou masmediálnu komunikáciu, sme sa zhodili na tom, že mi to možno aj pomohlo, že som sa neučila veľa teórie, ale rovno som vhupla do praxe a robila som to tak, ako som cítila.

Vždy som mala ten pocit, že športoví redaktori sú trošku iní, majú svoj jazyk, žargón, svoj humor. Je to tak?

Určite áno, je to zvláštna skupina, ktorá má svoje pravidlá, mne vždy prekážalo, že sa na športákov pozeralo cez prsty. Každý si vravel, veď to je iba šport - 1:1, 2:2, no dovoľm si tvrdiť, že každý jeden z našej športovej redakcie by dokázal robiť správy, kdežto máloktorý redaktor správ alebo politiky by dokázal urobiť šport. V športe sa totiž veľa vecí rýchlo mení, sú tam prestupy, zranenia, sezóny, musíte to sledovať. Nemôžem vypustiť rok a ísť komentovať hádzanú, to sa nedá a nie je to tak úplne ľahké. Vidím rozdiel aj v tom, že keď som bola mladá, tak veľa športových redaktorov tvorili ľudia, ktorí sami športovali, kolektív fungoval na princípoch ako pri športe - ja ti pomôžem, ty mi pomôžeš, vymeníme si služby, nie je problém. Teraz pozorujem zmenu, športovým redaktorom často ten mikrofón niečo kompenzuje, nesprávajú sa ani s takým rešpektom voči hráčom a ani tej práci. Mám pocit, že sa šport robí u nás často povrchné a veľa ľudí, ktorí o ňom informujú, sa v ňom nevyzná. Myslím, že „športáci“

boli kedysi športovejší. Teraz dajú napríklad Martinovi Škrteľovi otázku, no čo nevyšiel ti zápas. Alebo čo vyrobili s Vladimírom Weissom v Juhoamerickej republike, to sa mi nepáčilo.

Hovorilo sa o tom, že ste sa Weissa zastali.

Chodil taký papier, aby novinári spísali petíciu proti Weissovi, ako sa správa, že ho budú novinári ignorovať. No keď si predstavím svojho otca, že mu príde novinár na tlačovku a začne mu tam tykať a začne do neho rýpať, asi by reagoval rovnako, bol by naštvaný. Nechcem sa ho zastávať, no práca trénera je špecifická, každý deň si s tímom a žiješ tým, je to jedna z najťažších prác na psychiku. Ak vyžaduješ úctu od niekoho, aj ty by si mal aspoň tú elementárnu úctu prejavovať. Napríklad, keď vidím, že tréner prehral zápas v poslednej minúte o gól, nebudem mu tam hneď pchať mikrofón, lebo ma niekam pošle, alebo keď ma aj pošle, tak to chápem, lebo viem, ako sa cíti. No človek, ktorý nešportoval to berie osobne a ťažšie to chápe.

Ako ste sa k športovej žurnalistike vôbec dostali?

Otec sa ma pýtal, čo budem robiť ďalej, že nemôžem hrať celý život hádzanú, ja som mu hovorievala, že budem mať štyri deti a pôjdem žiť mimo Bratislavu, niekam na vidiek. To bol môj taký primárny cieľ, no vravel mi, aby som to aspoň skúsila. Vtedy fungovala televízia VTV, kde bol šéfom Dušan Gabáni, išla som na konkurz s cieľom, že prinesiem otcovi papier, že ma nevzali. Na konkurze som sa smiala, bola som uvoľnená, a dopadlo to tak, že Dušan ma vybral.

Čo prvá robota, prvé moderovanie, komentovanie?

Bolo to vo VTV, kde som sa chodila zaúčať, pozerala som, ako to funguje a robila som nejaké šoty.

Bol to primárne šport?

Áno, šport. No po troch mesiacoch som otehotnela, tak som išla oznámiť, že tá moja krátka kariéra už aj končí. Potom, keď som bola na materskej, mi zavolať Dušan Gabáni, že sa zakladá nová televízia, to bola TA3ka, že chcú do športu jednu ženu a že chce mňa. Dost som si neverila, vravela som, že som na materskej, no skúsila a som, a tak sa to začalo. V TA3ke som tak bola úplne od začiatku. Základy mi dával Dušan, no nechal mi voľnú ruku. Som zástancom takého uvoľneného štýlu v športe, žiadne afektovanie. To je strašne dôležité, keď sa ma aj niekto mladý opýta, čo je dôležité, tak mám zásadu, aby bol redaktor v každej situácii sám sebou. Keď šušleš, šušli, keď máš svojský štýl reči, maj svojský štýl reči, jednoducho nebudme rovnakí. Keď povieš prvú vetu na mikrofón, nech ľudia vedia, že si to ty. Nemusíš byť najlepší, nemusíš byť najkrajší, jednoducho buď to ty. To je taká moja prvá zásada a tej sa držím, no v podstate to tak je, nikdy sa nebudeš páčiť všetkým. Keď si však sám sebou, oslovíš tých správnych ľudí.

Teraz pracujete v rádiu. V čom je iné, než televízia?

Rádio je ťažšie. Nemáte k dispozícii tvár, mimiku, máte len hlas. Robím ranný Hemendex, je nás tam šesť a myšlienku musíš povedať veľmi rýchlo a pomerne rýchlo ju vypointovať. Či už točím Cyklopotulky alebo som v rádiu, musela som sa naučiť veľmi skracovať, keďže som bola zvyknutá „obkecávať“. Musí to byť pohotové, musí to byť krátke a rýchle.

Spomínali ste Cyklopotulky. O akú reláciu ide a kde sa vysiela?

Cyklopotulky sú relácia, ktorú vysiela ČT šport a RTVS2, ide tam o to, aby sme ukázali veľmi pekné miesta v Čechách a na Slovensku, pripravujeme to tri dvojice. Chodíme na bicykloch, točí sa to

a ukazujeme krásne miesta. Jeden diel má asi desať minút, no točíme to celý deň. Ráno sadneme na bicykle a podvečer zosadneme, v zime podobne točíme bežky, ukazujeme krajinu, prírodu, pamiatky, zaujímavosti. Je úžasné vypadnúť z mesta do prírody.

V minulosti ste boli aj redaktorkou Dúbravskej televízie. Ako to bolo, ako fungovala televízia?

Fungovalo to tak, že televízia mala spravodajskú časť, športovú časť a najmä to malo svojho pána, ktorý určoval, čo sa bude robiť. Mala som na starosti primárne šport, robili sme aj takzvané pohovky.

To znamená, že ste si pozývali hostí, robili rozhovory, debatovali?

Áno, napríklad sme si zavolali Hildu Múdrú a ďalších významných ľudí. Moderovala som potom aj debaty s komunálnymi poslancami, práve tam som mala možnosť ich spoznať.

To bolo asi v akom období, kedy?

Približne sedem, osem rokov dozadu.

Teraz ste členkou mediálnej rady, ako hodnotíte dúbravské médiá?

Dúbravské noviny sú super, tie fungujú a sledujem ich. Trošku mi prekáža, že Dúbravská televízia akoby zmizla, ľudia sa o tom rozprávali, sledovali to. Vravela som, že na ulici sa skôr chceli so mnou baviť o témach z Dúbravskej televízie ako z TA3ky. Dúbravka má v súčasnosti veľa nových obyvateľov, ktorí ani nevedia, že niečo také ako Dúbravská televízia tu bolo, alebo teda ešte je, lebo to ani nemajú, kde chytať. Riešila by som dostupnosť divákovi a potom štruktúru. Ľudia by si zvykli, a to, či by sme vysielali na internete alebo v kábli. Teraz to nikto nechytá, ľudia o tom nevedia, a tak ich to, prirodzene nezaujíma.

Hádzaná je celkom tvrdý šport. Ako ste začali?

Ako rodina sme hrávali hádzanú, pre mňa to bola samozrejmosť ako chlieb, alebo slnko. Mama ma dojčila v šatni cez polčas. Ja som hrávala do 25ky, potom som otehotnela a prešla som na túto novinársku kariéru. Boli sme so sestrou zvyknuté na šport, lebo mama, Jana Kuťková, bola veľmi dobrá hádzanárinka, otec bol tréner a obaja ešte trénujú ŠKP, chodievame si tam so sestrou dvakrát do týždňa zahrať.

Ste traja súrodenci, všetci športovci, rodičia športovci, ako vyzeral deň, víkend vo vašej rodine?

Vyzeralo to tak, že varil cez víkend ten, ktorý nemal zápas, čiže v sobotu jedna skupina, v nedeľu druhá skupina, alebo sa šlo najesť k babke, maminej mame. A pri jedle otec začal: Nabudúce sa dohodnite, ktorá preberá pivota a už som vedela, že ide hodnotiť a že mi prestane chutiť. U nás sa rozoberala hádzaná stále. Keď teraz pozeráme hádzanársku ligu majstrov a niekto by k nám domov dal kameru, tak sa pobaví.

Aké má teraz hádzaná v Bratislave podmienky? Je to populárny šport?

Myslím, že niektoré zväzy, aj hádzanárske, prespali dobu a zaspali dá sa povedať na vavrínoch. Keď sa pozrieme, na školách prevláda florbal. Prevláda preto, lebo pred takými desiatimi rokmi chodil florbalový zväz po základných školách, podchytil si učiteľov, deti to začalo baviť. Ak teda chceme, aby sa deti venovali konkrétnemu športu, napríklad aj tomuto palubkovému športu, čo je absolútne nenáročné na zariadenie, lebo každá škola má basketbalové koše i volejbalovú sieť. Hádzanári, si

mysleli, že keď chalani postúpia na majstrovstvá, všetky deti budú hrať automaticky hádzanú. No nebudú, tak to nefunguje, treba aj robiť, podchytiť si telocvikárov, deti, školy. Mama učila dlhé roky telesnú výchovu na Základnej škole Nejedlého, poblížnila zopár detí na tento šport, a tie potom hrali aj v kluboch.

Majú mladí, deti záujem o hádzanú?

Veľmi málo. Základňa sa veľmi zúžila, čo je veľký problém aj u iných palubkových športov. V Bratislave sa trénuje na ŠKP. Kedysi bol v Bratislave Inter, Štart, kde sme hrávali, potom bolo ŠKP, bývalá „Emdážetka“ a tiež Spoje a Vinohrady, ktoré zbúrali, teraz tam stojí obchod pri Štrkovci. Boli to štyri ženské kluby a teraz je jeden, ŠKP, ktorý trénujú moji rodičia.

Otec bol tréner, mama hráčka, ako to doma vyzeralo?

Doma to vyzeralo tak, že aj keď mama zahrala najlepšie zo všetkých, tak to schytala. Mala to v tomto ťažké, ale aj v tom, že napríklad prišla do šatne a baby stíchli a nechceli hovoriť pred mamou. Lebo ved' zanádaš si na trénera. Nie je to úplne ideálna situácia, podobne, ako keď otec trénuje dcéru.

Trénoval aj vás?

Istý čas áno. Ľudia si myslia, že máte, alebo budete mať výhody. No nebudete mať, keď tvoji rodičia sú normálni ľudia, tak to budete mať stokrát ťažšie a rodičia vám nastaví latku poriadne vysoko. Nie je to moc dobré, no občas sa tomu nedá vyhnúť.

Pracujete v rozhlase, tam a aj v televízii mimo záberov, záznamov vznikajú rôzne nečakané situácie, brepty, vtipné príhody.

Nedávno sme sa napríklad v rádiu bavili o hororoch, ako vplývajú na ľudí, ako sa človek bojí a má bujnú fantáziu, kolega chcel povedať: Nočná mora z Elm Street, no povedal nočná moľa...(smiech), to ma celkom pobavilo. Vravela som mu, že moľu môžeš aspoň zabiť a je po strachu. Veľa vtipných príhod sa deje v televízii, sú to také, ktoré kamera nezachytí. Napríklad kolega šiel preč zo štúdia a nestihol odísť a už začala zvučka. Tak si čupol pod čítačku a bol tam ako popínava rastlina, ja som mala čítať, no som ho tam videla, bolo to strašne smiešne (smiech). Alebo som mala kávu na stole a zrazu z réžie prišiel pokyn: Ideme celok. Vtedy je vidno celý stôl, a kričal mi režisér, máš tam kávu, tak som ju chytila do ruky pod stôl. Mala som asi minútové ekonomické štúdio a čítala som, no periférne som videla, ako pán Sásik, to bol starý pán zvukár v TA3ke, nosil nám kávu, čaj, ide na štyri a smeruje ku mne, berie mi kávu a plazí sa s ňou preč. No a ja som pritom mala čítať, nejaké správy o trhoch v Južnej Kórey (smiech). Boli tam všelijaké zážitky, ktoré divák nevidí a nechápe, čo sa deje. Prišla napríklad hovorkyňa premiéra a vravela nemám pero, štúdiový technik zobral pero a rovno pred kamerou ho šiel podať až k nej, až potom sa uvedomil... Smiešnych situácií bolo veľmi veľa, občas som musela smiech schovávať napríklad za kašeľ.

Foto: Janka Frolová

Vynáška:

Rodina Kuťkovcov

Otec - Tomáš Kuťka

v mladosti skúsil futbal, box, volejbal aj vodné pólo, z týchto športov potom čerpal inšpiráciu aj pri hádzanej, dlhoročný úspešný tréner československej reprezentácie žien,

viedol striedačku reprezentácie Slovenska i Česka, kluby v oboch krajinách, ale aj v Nemecku, prvý slovenský tréner v najvyššej nemeckej ženskej bundeslige

Mama – Jana Kuťková

hádzanárka, reprezentantka Československa, dvojnásobná najlepšia hádzanárka Slovenska, striebro z MS 1986, na domácich MS 1978 vyhlásená najlepšia pivotka turnaja, 5.miesto OH v Moskve 1980, prvá trénerka - ŽENA v najvyššej slovenskej súťaži, bývalá trénerka junioriek SR, v súčasnosti trénerka žien ŠKP

dlhoročná učiteľka Základná škola Nejedlého, trénerka

Dcéra - Petra Ázacis

hráčka najvyššej hádzanárskej súťaže žien v Štarte a Topoľníkoch

športová komentátorka, moderátorka

Dcéra - Marcela Martanovičová

dlhoročná hráčka najvyššej hádzanárskej súťaže žien v Štarte, Interi, Šali a ŠKP reprezentantka SR

Syn - Tomáš Kuťka ml.

akrobatický rock and roll – majster sveta vo formáciách

tréner detí, telocvikár na gymnáziu Bilíkova, organizátor denných športových táborov v Dúbravke, pohybovej prípravy

Stravu našim predkom dávala príroda

Dúbravčania varili „nočke a zbierali „hromadzinky“

Ako sa stravovali naši dúbravskí predkovia v čase núdze a v čase hojnosti? Čo všetko sa využívalo počas stáročí v kuchyni, ako sa dodržiavali a menili zvyklosti a obyčaje, ako na kuchyňu našich materí pôsobili moderné vplyvy?

Text: Ľubo Navrátil

U väčšiny ľudí dodnes prevláda predstava, že stravovanie ľudí stredoveku a neskorších storočí bolo veľmi chudobné a jednotvárne. V porovnaní s výberom potravín v takom supermarkete je to azda aj pravda, ale keď vezmeme do úvahy, že našim predkom poskytovala príroda omnoho viac plodín, bylín, korenkov, zveriny či rýb, zistíme, že ich strava zďaleka nebola jednotvárna.

Na druhej strane však treba povedať aj to, že bežný človek spotreboval pri celodennom oraní či kosení niekoľkonásobne viac energie ako dnešný úradník za počítačom. O rozmanitosti surovín a ich kalorickej hodnote si vieme urobiť pomerne presnú predstavu zo súdobých kuchárskych kníh. Najstaršie české a maďarské kuchárky siahajú až do stredoveku, prvá slovenská kuchárka z pera Jána Babilona vznikla v druhej polovici 19. storočia.

Zo záhrady i z lesa

Tradičnú stravu Dúbravčanov, podobne ako ich zvyky a oblečenie možno rekonštruovať len za pomoci spomienok pamätníkov a na základe niektorých národopisných prác (F. Kalesný, M. Šimeček a pod.).

Utváranie jedálneho lístka vo veľkej miere ovplyvnila etnická skladba obyvateľstva, styk s okolitými kultúrami, ale rovnako aj výskyt niektorých plodín a rodinné zvyky. V Dúbravke sa pestovala pomerne kvalitná zelenina, najmä kapusta, kel, uhorky, neskôr zemiaky a paradajky.

Z ovocia sa spočiatku darilo viniču, neskôr čerešňam a marhuliam. Fortiele ich pestovania si starí Dúbravčania priniesli z pôvodnej domoviny, z Chorvátska. Ďalšie plodiny ponúkal blízky les. Zbierali sa lesné plody a huby, hlavne tzv. „hromadzinky“, ktoré sa používali v ľudovej kuchyni, ale aj predávali v meste.

Stálym odberateľom, obchodníkom a domácnostiam sa takisto dodávala zelenina, najmä polievková, ale aj kapusta, strukoviny, hydina, mliečne výrobky a vajíčka. Za utŕžené peniaze sa v novších dobách nakupovali priemyselne vyrábané potraviny ako cukor, múka, káva, saláma a pod.

Pre vlastnú stravu Dúbravčanov bol vítaným doplnkom lov poľných zvierat, hlavne králikov, jarabíc, prepelíc a bažantov, čo pre blízkosť lesa nebolo ničím výnimočným až do čias, kým sa to nekvalifikovalo ako pytliactvo.

Halušky, slíže, štrúdlá, buchty

Ako píše František Kalesný v rukopise o Dúbravke, až do prvej polovice 20. storočia prevládali v ľudovej strave obilninové jedlá. Pripravovali sa rôzne druhy osúchov, omastené varené cestoviny s tvarohom a rôzne druhy kašovitých jedál z kukurice, jačmeňa, fazule, hrachu, zemiakov či prosa. Všeobecne sa konzumovali jedlá z ražnej a pšeničnej múky, no chlieb bol veľmi vzácny. Často sa nahrádzal osúchmi a kašami („grjezuova“, grízová, čiže krupicová kaša, „gerheň“, čiže kukuričný osúch). V domácich chlebových peciach sa až do polovice minulého storočia raz týždenne piekol okrúhly „hlib“. Zo zvyškov cesta sa piekol „mali hlibac“, čiže „cipolček“ pre deti a žobrákov.

Dominantné postavenie mali zemiaky spestrené mliekom a inými domácimi produktmi (masť, slanina a pod.) a strukoviny. Jedlom chudobných bola zemiaková baba (pľacka, haruľa), ktorá sa pripravovala z nastrúhaných zemiakov a trochy múky. Obľúbené múčné jedlá boli „faňke“ (fánky), cestoviny plnené krupicou alebo lekvárom, tzv. „taške“, ale aj mrvené cesto (šmorn) po chorvátsky nazývané dropke či dropce. Svojich milovníkov mali aj halušky, ktoré Dúbravčania nazývali „nučke“ (nočky, nokrle) a „knofle“, ktoré sa ponášali na dnešné knedle. Varili sa šúlance, ale počas sviatkov sa pražili šišky („pražene rožité“), piekli štrúdle a buchty.

Od kapusty chlap je hustý

Významnou mierou sa na ľudovej kuchyni podieľala zelenina a ovocie. Výsadné postavenie mala kapusta vo všetkých svojich podobách. Surová bola súčasťou polievok, omáčok, plniek do štrúdle (zelná taška) a pod. Kvasená sudová kapusta sa požívala ako surová (príloha k jedlám) i tepelne upravovaná.

Varila sa hlavne s údeným mäsom a zemiakmi, alebo sa dusila ako príloha k pečenému bravčovému mäsu. V novšej dobe sa z nej pripravoval aj segedínsky guláš.

Ani kapustná voda, ktorej sa pripisovali blahodarné vlastnosti a liečivý účinok, nevyšla navnivoč.

Polievky a prívarky

Z tradičných druhov polievok sa dodnes pripravuje fazuľová („fržuonová“), šošovicová či zemiaková, do ktorých sa pridávala kyslá smotana alebo zátrepka z mlieka. Oblíbené však boli aj zapražené zeleninové polievky a paradajková s rezancami alebo opraženým starým pečivom. Zapražená fazuľová so zeleninou a rezancami sa v celej záhorskej Bratislave nazývala „podeň“. Niektoré zahustené polievky, z ktorých sa vyvinuli omáčky, sa ochucovali pridaním chrenu, kôpru alebo šalátu. Zemiakmi sa zahusťovali najmä strukovinové jedlá. Ovocie sa konzumovalo čerstvé alebo sušené a pripravovali sa z neho aj polievky a prívarky. Stravu spestrovalo mlieko a mliečne výrobky. Cmar a srvátka sa pili od smädu, alebo sa nimi zapíjali zemiaky a zemiakové jedlá.

Mäso a mäsité jedlá

Mäso, väčšinou varené hovädzie, sa jedávalo len vo veľké sviatky. Z hovädzieho vývaru a zeleniny bola polievka, varená hovädzina bola súčasťou hlavného chodu. Hydina sa jedávala len pri slávnostných príležitostiach ako boli svadby a krstiny. Väčšinou to boli len sliepky, pretože kurence, kačice, husi a vajcia sa predávali na trhoch v Bratislave. S príchodom prisťahovalcov z Moravy koncom 19. storočia sa objavujú prvky moravskej kuchyne, najmä bravčové pečené. Jedálny lístok však začína ovplyvňovať aj rakúska, najmä viedenská a maďarská kuchyňa. Tak sa objavujú perkeltky, paprikáše, guláše, šnicle (rezne), šterc (múčne kašovité jedlo), štrúdlá a rôzne prílohy (ryža, zemiakový šalát a pod.) Počas 40-dňového pôstu od Škaredej stredy do Veľkej noci a počas adventu od konca novembra do Štedrého večera sa mäso vôbec nejedávalo.

Jedálniček Dúbravčanov

Jedálniček starých Dúbravčanov bol zostavený tak, že na raňajky bola vo väčšine domácností ražná alebo žitná káva s mliekom, do ktorej sa nadrobili kúsky chleba, ale jedli sa aj zemiaky a kapusta. Len v lepšie situovaných rodinách si mohli dovoliť drahšie jedlá ako praženicu s oškvarkami alebo so slaninkou, klobásu. Raňajky však bývali výdatné, aby chlap mohol celý deň robiť na poli.

Obed bol spravidla po celý rok suchý a tvoril ho chlieb so slaninou, prípadne zvyšky z predchádzajúcej večere.

Jedlo sa konzumovalo väčšinou na poli alebo v lesoch počas prestávky v práci. Večere boli teplé a pozostávali z polievok zo strukovín či zemiakov a múčnych alebo kašovitých jedál.

Zabíjačková hojnosť

Relatívne hojnejšie bývalo počas zabíjačiek, ktoré sa konali od Kataríny do Vianoc, výnimočne ešte počas fašiangov vo februári. Vtedy sa konzumovala tlačienka, šunka a údené, jaternice a krvavnice, žobrčka kaša, cesnakový lalok a mäsité jedlá.

Systém výslužiek po rodine a známym zabezpečoval prísun mäsa a zabíjačkových špecialít aj v čase, keď sa vlastné zásoby už minuli.

Od najstarších čias sa mäso konzervovalo solením, sušením, údením, zalievaním do masti, v novej dobe mrazením a konzervovaním do pohárov či plechoviek, ktoré sa následne sterilizovali.

Zabíjačkové zvyklosti sa dodnes udržiavajú v Dúbravskom múzeu na tradičnom klobásovom festivale.

Prvá slovenská kuchárka

Budapeštiansky mešťan - Slováč Ján Babilon pokladal svoje remeslo súčasne za umenie. V jeho peštianskej reštaurácii sa schádzala slovenská kultúrna elita. Zrejme i to vplývalo na vysokú jazykovú a odbornú úroveň prvej slovenskej kuchárky, ktorá vyšla v Pešti v roku 1870 vlastným nákladom autora.

Niektoré recepty sa môžu zdať zastarané, iné naopak príliš exkluzívne (jedlá z rakov, žiab, čvíkot, gojzerov a pod.), no celkový ráz diela je ľudový, recepty sú jasné a jednoduché, určené zdravým i chorým, ba i homeopatom, opisujú jedlá skromné, pôstne i labužnícke. Dielo sa dlhé roky nevydávalo (naposledy 1907), znovu ho objavilo vydavateľstvo Tatran v roku 1989.

Čo by ste povedali na kapustnicu so žabacími stehienkami?

Dúbravčania jedli žaby dávno pred Francúzmi

Francúzi ešte ani netušili, aká delikatesa sú žabacie stehienka, a v Dúbravke boli celkom bežným pôstnym jedlom. Utváranie jedálneho lístka vo veľkej miere ovplyvňovala etnická skladba obyvateľstva, styk s okolitými kultúrami, ale rovnako aj výskyt niektorých plodín a rodinné zvyky.

V Dúbravke sa pestovala pomerne kvalitná zelenina, najmä kapusta, kel, uhorky, neskôr zemiaky a paradajky. Z ovocia sa najväčšmi darilo čerešňam a marhuliam. Fortiele ich pestovania si starí Dúbravčania priniesli z pôvodnej domoviny, z Chorvátska. Ďalšie plodiny ponúkal blízky les. Zbierali sa lesné plody a huby, hlavne tzv. „hromadzinky“, ktoré sa používali v ľudovej kuchyni ale aj predávali v meste.

V ankete o postavení poddanského ľudu v Uhorsku, ktorú zorganizovala Mária Terézia (1740-1780), aby zistila, aký je ekonomický potenciál jej krajiny, o Dúbravčanoch sa od zemepána grófa Pálffyho dozvedá(me), že „okrem chytania rýb majú výhodu chytania jedlých zelených žiab, ktoré predávajú za výhodné ceny špeciálnym kupcom do Viedne.“

Aj iní autori uvádzajú, že v čase pôstu Dúbravčania bežne jedávali napríklad kapustnicu so žabacími stehienkami. Mäso sa v čase pôstu nejedlo, ale chladnokrvné živočíchy ako ryby, žaby, raky či slimáky mali výnimku. Niektorí autori spomínajú, že v Dúbravke žabie stehienka počas pôstu jedávali len tí

chudobnejší, ktorí nemali peniaze na to, aby si v Bratislave na trhu kúpili ryby. V dnešnej dobe by pôstne žabacie hody boli asi príliš nákladné, omnoho drahšie ako prvotriedny pstruh či losos.

Ľubo Navrátil

Kríž ako ukážka secesného kováčskeho umenia

Storočné kríže zreštaurovali

Okrem opráv v školských budovách a knižnici využila mestská časť Bratislava-Dúbravka letné prázdniny aj na reštaurovanie. Obnovou prešli kríže na dúbravskom cintoríne.

Text: Ľubo Navrátil

Cieľom bolo zreštaurovať sedem kovových liatych a kovaných krížov z dúbravského cintorína. Dokopy ich teraz mestská časť vlastní desať.

Šesť liatinových krížov bohato zdobených dekoratívnymi odliatkami a kovanými výrobkami a jeden kovaný kríž s bronzovou tvárou Ježiša reštaurovali devínsky umelecký kováč a reštaurátor Igor Čierny a jeho syn Adam, akademický sochár.

„Kríže majú okolo sto rokov, niektoré boli značne poškodené a vyžiadali si v prvom rade demontáž zdobných prvkov, odstránenie a rekonštrukciu statických prvkov, odstránenie hrubých nečistôt a starých náterov, konzervovanie, výrobu základovej dosky, pri kovanom kríži aj výrobu vsadenej kovovej lucerny a doplnenie chýbajúcich kovaných prvkov. Až po týchto úkonoch sa kríže znova skompletizovali a natreli troma špeciálnymi nátermi,“ priblížil umelecký kováč Igor Čierny. Dodáva, že kovaný kríž je krásnou ukážkou secesného kováčskeho umenia.

Desať zreštaurovaných krížov má byť inštalovaných pri Kostole sv. Kozmu a Damiána a majú lemoviť prístupovú cestu ku chrámovému portálu.

Rodinné centrum MACKO začína v septembri novú sezónu

Úsmev detičiek nás napĺňa radosťou

Milé mamičky, detičky, vlastne všetci čitatelia Dúbravských novín. Máme tu september, čas keď mnohé organizácie, kluby, školy opäť po prázdninách rozbiehajú svoju činnosť. Pripomína sa vám tak aj my, možno pre niekoho neznáme centrum. Týmto článkom vám chceme predstaviť nášho pubertiaka Maca, ktorý je symbolom Rodinného centra MACKO, má už totiž 17 rokov. Podťe sa s nami na pár sekúnd ponoriť do jeho minulosti. Takto sa zrodil a rástol...

Text: Miroslava Uhrínová

Občianske združenie Rodinné centrum MACKO bolo založené v roku 2002 ako nezisková organizácia. Vzniklo na podnet niekoľkých mamičiek. Rozhodli sa spojiť svoje sily a vytvoriť jedno materské centrum. Na začiatku veľkú časť svojich síl venovali hľadaniu stálych priestorov. Vďaka podpore mestskej časti sa Macko presťahovalo do priestorov miestnej knižnice na Sekurisovej ulici. Priestory sme si počas rokov upravili tak, aby čo najviac vyhovovali našim potrebám a potrebám návštevníkov.

Rodinné centrum už od svojho vzniku poskytuje pre rodičov oživenie, spestrenie života hlavne počas rodičovskej dovolenky. Je to miesto, kde sa môžete stretnúť s príjemnými ľuďmi, dozvedieť sa mnohé nové veci a obohatiť svoje poznatky. Rodičia sa dozvedia, či už ich dieťaťko dokáže spolupracovať s ostatnými deťmi, môžu absolvovať rôzne tvorivé dielne s deťmi či bez nich. Rodičom a rodinám často chýba podpora v rôznych oblastiach, preto ponúkame rôzne odborné prednášky a podporné skupiny.

Centrum funguje vďaka dobrovoľníckam, ktoré mu venujú svoj čas nezištne pre akési vnútorné uspokojenie. Každá dobrovoľníčka vnáša do nášho kolektívu kúsok svojho ja, vyniká v inej oblasti, čím sa navzájom obohacujeme a od seba učíme. Nikdy nás však nie je dosť a rady uvítame posily do nášho tímu :-)

Pri rodinnom centre je veľká záhrada. V priebehu rokov sa nám podarilo do záhrady vďaka rôznym grantom a 2% daní umiestniť zaujímavé hracie prvky pre deti. V priebehu celého roka sa o ňu starajú naše dobrovoľníčky v spolupráci s mestskou časťou, a pre návštevníkov je otvorená od marca do novembra.

Naše aktivity sú zastrešené dobrovoľníckami. September je symbolom začiatku školského roka. Pre nás je symbolom otvorenia dverí našim návštevníkom. Tento rok nás okrem vyššie spomenutých aktivít tiež čaká mnoho ďalších. Pre tých najmenších opäť otvárame Masáž dojčiat, pribudne aj Cvičenie pre deti pre 3 až 18 mesačné detičky. Veselé krôčky (vek 1,5 - 3 roky) nebudú chýbať ani tento rok. V spolupráci s Centrom voľného času KLOKAN sme pripravili pre škôlkarov folklórik+spev.

Pre šikovných škôlkarov a veľkých predškolákov otvárame angličtinu. Nebojte sa, nezabudli sme ani na dospelákov, naďalej bude pokračovať Šperkársky krúžok, Angličtina pre rodičov, Cvičenie pre ženy.

Na tieto aktivity je potrebné sa vopred prihlásiť, preto sledujte našu facebookovú a webovú stránku pod názvom Rodinné centrum MACKO, kde sa všetko včas dozviete.

Výlet na najvyšší štít tatier dostala do daru

Dúbravská seniorka na Gerlachu

Členka dúbravského Denného centra 4 Mária Krčmárová dostala na Vianoce neobvyklý darček od svojich detí. Bol to poukaz na výstup na Gerlach s horským vodcom. Mária tak mala zdolať najvyšší štít vo Vysokých Tatrách (2 654,4 m n. m.).

Deň „D“ prišiel a 19. júla sa pani Mária stretla s horským vodcom MUDr. Ivanom Žilom PHD. "Držte sa chytu, stojte na stupe," zneli rady odborníka.

Na Sliezky dom ich doviezlo auto. Vyrazili ráno o šiestej – mini výprava v zložení horský vodca, Mária a jej dvaja vnukovia Dávid (28) a Marek (31). Istení lanom a naviazaní na vodcu začali výstup smerom na Poľský hrebeň a odbočili doľava ku Gerlachu.

O 9tej už telefonovali, že sú na štíte. Horský vodca utrúsil poznámku, že dedka už mal na vrchole, ale babku nie. Zostup dolu bol náročnejší, kvôli prirodzeným vysokým schodom ku kráteru.

Práve tu sa preukázala skúsenosť a zručnosť vodcu, ktorý vyriešil malé zaváhania a spokojne sa dostali dolu. Počasie im prialo a boli odmenení nádhernou viditeľnosťou na panorámu Tatier. Na štíte bolo 8°C, nepršalo.

Firemní dobrovolníci núkajú pomoc starším. Stačí podať žiadosť

Pomôžu s opravami i nákupmi

Žijeme v dobe, kedy sa mladšia generácia s tou staršou stretáva skôr sporadicky, v škole mám spolužiakov, v práci iba kolegov v podobnom veku, ubúdajú viacgeneračné domy a vzniká veľká generačná priepasť. Spoločnosť potrebuje, aby si generácie vymieňali skúsenosti a učili sa navzájom si porozumieť. Snahou Henkel Slovensko je prostredníctvom firemného dobrovoľníctva podporovať seniorov a upozorňovať na problémy, s ktorými sa denne stretávajú. Chceme posilniť aktivitu ľudí v druhej polovici života, zmierniť ich osamelosť, pocit vylúčenia. S takými cieľmi sa rozbieha nový projekt v Dúbravke pod názvom Nie si na to sám...

Téme pomoci seniorom sme sa venovali už v minulosti. Myšlienka vyšla z radov zamestnancov, ktorí organizovali návštevy seniorských domov, a preto sme sa rozhodli túto oblasť rozšíriť a zintenzívniť. Vypracovali sme dobrovoľnícky program „Henkel Helps“ (preklad z angl. Henkel pomáha), ktorým vedia naši zamestnanci pomáhať seniorom v rôznych oblastiach. Okrem trávenia času so staršími v seniorských domoch otvárame programom priestor pre šport, napríklad prostredníctvom moderného Nordic Walkingu. Chceme však osloviť seniorov aj mimo domovov.

V ružinovskom dome kultúry pripravujeme kreatívne workshopy, určené na výrobu vlastnej kozmetiky, sviečok či šperkov. V cestovateľskom klube môžu seniori stretnúť našich kolegov z rôznych krajín sveta, dozvedia sa zaujímavosti o týchto krajinách a naučia sa nové slovíčka z ich rodnej reči. V Dúbravke chystáme novinku - manuálnu pomoc v domácnostiach, ktorú ponúkame ako štartovaciu možnosť pre seniorov v tejto mestskej časti.

Nepôjde o prvý firemný projekt v Dúbravke, rozbehli sme ich vďaka spolupráci s mestskou poslankyňou Zdenkou Zaťovičovou a vedúcou Oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva miestneho úradu Naďou Zeleníkovou. Poslednou aktivitou bolo čistenie lokality Na vrátkach.

Záhradka či výmena žiarovky

Starší ľudia majú často problémy s mobilitou a mnohé činnosti už sami nezvládnu. Či už ide o drobné práce v záhradke, umývanie okien, malé opravy v domácnosti, ako napríklad výmena žiarovky. Myšlienka tohto druhu pomoci sa zrodila počas rozhovorov so seniormi, zamestnancami úradov, v zariadeniach pre seniorov či sociálnych služieb. Žiaľ, sme čoraz častejšie svedkami toho, že seniori nemajú vo svojom okolí rodinných príslušníkov, ktorí by im s činnosťami pomáhali. Buď žijú ďaleko od nich, alebo jednoducho si na svojich najbližších nenájdu čas.

Preto by sme im radi ponúkli naše ruky a energiu. Škála činností, s ktorými vieme pomôcť, je naozaj rozsiahla a sme ochotní poskytnúť, čo je v našich spoločných silách. Chceme preto vyzvať seniorov, aby sa nám prihlásili a opísali nám, aký druh fyzickej pomoci by potrebovali v domácnosti.

Treba podať žiadosť

Na to, aby sme v Henkel Slovensko pomohli je potrebné, aby nám seniori zaslali písomnú žiadosť. V nej je treba uviesť, v akej životnej situácii sa nachádzajú, o akú pomoc majú záujem, koľko

dobrovoľníkov približne potrebujú a pripojili kontaktné údaje na seba - meno, priezvisko, adresa na ktorej chcú pomôcť a telefónny kontakt, aby sme sa následne vedeli s nimi spojiť.

Žiadosť je nutné poslať na našu firemnú adresu „Komunita dobrovoľníkov Henkel Slovensko, Záhradnícka 91, 821 08, Bratislava, prípadne na email henkel.slovensko@henkel.com.

Žiadosti budú ďalej posúdené, či je pomoc možná z našej strany. Naši dobrovoľníci budú následne seniorov kontaktovať, aby si dohodli konkrétny dátum a detaily návštevy.

Dobrovoľníckych aktivít sa zúčastňujú iba kolegovia, ktorí majú k seniorom osobne blízko. Výhodou je to, že žiaden z dobrovoľníkov nerobí túto činnosť preto, aby spĺňal firemné ciele, ale skutočne kvôli osobnej angažovanosti. Náš čas považujeme teda za to najdôležitejšie, čo im vie mladšia generácia odovzdať. Medzi nami sa nachádzajú aj absolventi sociálnych služieb, ktorí majú v oblasti profesionálnu prax.

Marta Sabová, manažérka korporátnej zodpovednosti Henkel Slovensko

Vynáška:

Pomoc seniorom v domácnosti

Potrebné je poslať písomnú žiadosť – s menom, telefónnym číslom, adresou a opisom situácie, o akú pomoc majú záujem.

Žiadosť poslať na adresu „Komunita dobrovoľníkov Henkel Slovensko, Záhradnícka 91, 821 08, Bratislava, prípadne na emailovú adresu henkel.slovensko@henkel.com.

Macko - Rodinné centrum - program na september

Herňa pre verejnosť je otvorená každý pondelok, stredu a piatok v čase od 9.30 do 11.30, ak nie je uvedené inak, program v herni sa začína o 10.00. Pokiaľ to nie je uvedené, netreba sa vopred hlásiť.

pondelok 16. 9.

Deň otvorených dverí - 9.30 – 11.30. V tento deň pre Vás otvoríme naše dvere úplne dokorán :-). Ak by ste sa chceli dozvedieť zákulisné informácie z Macka, ako to u nás funguje a podobne, neváhajte osloviť niektorú z našich mamičiek dobrovoľníčiek. Sledujte aj náš web www.rcmacko.sk a náš FB www.facebook.com/rcmacko/

streda 18. 9.

Tvorivé dielničky počas herničky - 9.30 – 11.30

piatok 20. 9.

Podporná skupina dojčenia - 9.30 – 11.30. Príďte sa medzi nás porozprávať o aktuálnych témach s dulou a laktačnou poradkyňou Martou Babincovou.

sobota 21. 9.

Jesenné rodinné fotenie. Pre viac informácií a spôsob prihlásenia prosím navštívte náš web www.rcmacko.sk alebo náš FB www.facebook.com/rcmacko/

pondelok 23. 9.

Stretnutie nosiacich rodičov - 9.30 – 11.30. Zaujíma Vás nosenie detí v šatke alebo nosiči? Chceli by ste sa na niečo praktické opýtať, poradiť sa, podeliť o svoje skúsenosti alebo sa len tak prísť porozprávať do herničky, kým sa Vaše dieťaťko zahrá?

streda 25. 9.

Herňa - 9.30 – 11.30 - slúži pre deti a rodičov zároveň. Tí sa môžu popri hre detí zoznámiť s ostatnými. Program v herni sa začína o 10.00.

streda 25. 9.

Tehotenské kruhy - 16.30 – 18.00. Pravidelné stretnutia s dulou Martou Babincovou. Svoju účasť potvrdte na martuliena@gmail.com

štvrtok 26. 9.

Poobedné tvorivé dielničky - 16.30 - 18.00. Zahráme sa a niečo si spolu vytvoríme.

piatok 27. 9.

BabyHerňa - 9.30 – 11.30. Hernička určená pre deti od 0 do 12 mesiacov a tiež pre ich rodičov.

pondelok 30. 9.

Herňa - 9.30 – 11.30 - slúži pre deti a rodičov zároveň. Program v herni sa začína o 10.00.

Veľkokapacitné kontajnery

Veľkokapacitné kontajnery budú pristavované v zmysle harmonogramu do 10-tej hodiny. Odvoz kontajnerov sa bude vykonávať nasledujúci pracovný deň od 10-tej, bez ohľadu na naplnenosť kontajnera.

Veľkokapacitné kontajnery sú určené výlučne pre obyvateľov, nie sú určené pre podnikateľov aby sa zbavovali odpadu v rámci svojich podnikateľských aktivít (pri prerábkach bytov a pod.) V prípade, že takúto činnosť zistíme budeme žiadať od tohto podnikateľa buď úhradu nákladov alebo odstránenie odpadu z príslušného kontajnera.

Kontajnery na veľkorozmerný komunálny odpad nie sú určené na zber odpadu ako pneumatiky, elektroodpad, baterie a akumulátory, nebezpečný odpad (farby, oleje a pod.)

Pneumatiky – spätný zber odpadových pneumatík je bezplatný distribútorom pneumatík od jej držiteľa a bez podmienky viazať spätný zber nákupom novej pneumatiky alebo iného tovaru. (distribútor pneumatík – predajne, pneuservis).

05. september

- Lipského 3-5 parkovisko
- Homolova 25 oproti byt. domu

12. september

- Sokolíkova 11 – Bujnáková roh ulíc
- Gallayova 10 pri byt. dome

19. september

- Fedáková 42 pri byt. dome
- Žatevná pri požiarnej zbrojnici

26. september

- Nejedlého 37 pri byt. dome
- Švantnerova pred rešt. Zlatá Lipa

Kultúrny tip

Hudobná spomienka na Deža

Dúbravka opäť zaspomína na Deža, medzi panelákmi sa ozvú sláčky. Podujatie prístupné pre všetkých bude 21. septembra v parku na Fedákovej.

V zime zachytával vločky, teraz odráža slnečné lúče, stal sa miestom pristavenia, zamyslenia, stretnutí. Akoby už patril k miestu, hoci má necelý rok.

Pamätník Listovanie venovaný Dežovi Ursinymu na Fedákovej ulici v Dúbravke, dielo sochárky Miry Podmanickej, nesie odkaz.

Na druhej strane pamätníka čítame: „Na tejto ulici som doma. A u žien som tu kráľ. Tak spomínal na Deža Ursinyho jeho priateľ, textár a spoluautor jeho hudobných projektov Ivan Štrpka, básnik, Osamelý bežec, Dúbravčan. Vybral riadky, slová, ktoré napísal o Dúbravke a sú súčasťou piesne Deža Ursinyho - Radar sa krúti. Práve s cieľom nezabudnúť a pripomenúť slovenského hudobníka, dramaturga, umelca Deža Ursinyho vznikol občiansky projekt osadenia pamätníka v mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Jeho odhalenie bolo vlani spojené aj s koncertom. Tento rok plánujú dobrovoľníci, nadšenci so spomienkou na slovenského hudobníka Deža Ursinyho pokračovať. Ako inak hudobne, umelecky.

Na 21. septembra 2019 pripravujú podujatie otvorené pre všetkých s názvom Spomienka na Deža. Spojí hudbu, literatúru a výtvarné umenie a tiež Dúbravčanov, Bratislavčanov, priateľov a fanúšikov kvalitnej slovenskej hudby, oživí verejný priestor sídliska.

Na pódiu sa počas podujatia vystriedajú skupiny Kam z konopí, Definitívum, Živé kvety, Longital, Talent Transport, Dorota Nvotová, Jakub Ursiny & Teatro fatal.

S iniciatívou osadenia pamätníka Dežovi Ursinymu prišiel vlni Dúbravčan Juraj Štekláč, člen kultúrnej komisie v Dúbravke, vytvorenie diela podporila aj mestská časť Bratislava-Dúbravka.

K organizovaniu spomienky, oživenia verejného priestoru a kultúry na sídlisku sa pridali aj Dúbravské noviny. Spoločne organizujú aj tento ročník.

„Novinkou tohtoročného podujatia a akýmsi nevšedným zážitkom na sídlisku budú sláčiky filharmonikov, ktoré sa ozvú večerom v parku na Fedákovej,“ prezradil novinku Juraj Štekláč. „Hudobníci združení pod RR projekt, čiže Roman Rusňák spolu Vladislavom Slnkom Šarišským odohrajú niekoľko skladieb a v podaní sláčikov by nemala chýbať ani Dežova pieseň.“

Akciu bude sprevádzať aj čítačka textov Deža Ursinyho a Ivana Štrpku, predaj kníh, platní, albumov.

Dežo Ursiny žil v bratislavskej Dúbravke na Fedákovej ulici od roku 1976. Tu tvoril, hral, písal a venčil psa Havrana a aj v roku 1995 zomrel. Jeho texty, slová, piesne však žijú ďalej v tvorbe, hlavách, knihách, hudbe, spomienkach...

Na celé podujatie je vstup voľný. Podujatie si našlo viacerých priaznivcov, podporovateľov, medzi nimi Bratislavský samosprávny kraj, Bratislava Tourist Board, Bratislava Region Tourism, Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, akcia sa stala súčasťou mestského festivalu Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava. V prípade nepriaznivého počasia koncerty prebehnú v Dome kultúry Dúbravka.

Lucia Marcinátová

[Do Dúbravky prijala pozvanie skupina Hop Trop](#)

Uprostred sídliska znela Amazonka

Kultúrne leto v Dúbravskom amfiteátri otvoril júlový koncert skupín Hop Trop a Freeband.

Text: Lucia Marcinátová

Možno to bolo pre niekoho hop alebo trop, skúška, ísť na koncert, stretnúť sa. Pre iných zas hra na istotu, zaspomínať si a vypočuť hity, piesne známe od ohňa, z táborov, splavov.

Zazneli Amazonka, Tři kříže i Podběl.

Trampská, folková a country skupina Hop Trop ich priniesla júlový podvečer na sídlisko. V Dúbravskom amfiteátri na Valachovej hudobne spustila kultúrne leto.

Akosi naopak, alebo možno „hop alebo trop“ bolo na koncerte aj poradie skupín. Predskupina totiž zahrála neplánovane ako druhá.

Trojicu takzvaných „Hoptropácov“ tvoria - Jaroslav Lenk (Samson), Ladislav Kučera (Huberták) a Jaromír Vondra (Šroub), hrajú spolu už takmer 40 rokov, v tomto zložení sa predstavili aj v Dúbravke.

Na koncert prišli aj fanúšikovia z iných mestských častí. Bolo počuť pospevovanie, nechýbal potlesk, stretnutia, atmosféra.... v hlavách ostávali znieť slová poslednej piesne: „Jen tři kříže z bílýho kamení někdo do písku poskládal. Slzy v očích měl a v ruce znavený, lodní deník, co sám do něj psal. Víím, trestat je lidský, ale odpouštět božský. Ať mi tedy Bůh odpustí.“

Podujatie hudobne doplnila plánovaná „predskupina“, slovenská zostava Freeband, ktorá vznikla v roku 2016 po rozpade skupiny Dočkoband. Zakončila prvý večer dúbavského kultúrneho leta výborným vystúpením.

Koncert vznikol vďaka spolupráci mestskej časti s Bratislavským kultúrnym a informačným strediskom, podvečer s kapelami Hop Trop a Freeband bol tak aj súčasťou mestského festivalu Kultúrne leto a Hradné slávnosti 2019.

Divadielko sa rozložilo priamo medzi domami

Na ihrisko pricválal Princ Bajaja

Do divadla sa počas leta nemuselo chodiť nikam ďaleko, niektorým stačilo zísť dolu schodmi. Občianske združenie Žime krajšie pozvalo na ihrisko Divadielko z Domčeka.

Text: Lucia Marcinátová

Kôň, drak či princezná na ihrisku? Diváci visiaci na preliezkach, sediaci na odrážadlách či ležiaci dekách? Divadlo pod domom? Prečo nie.

Komunita z Občianskeho združenia Žime krajšie pozvala počas letných prázdnin malých Dúbavčanov na divadielko priamo na ihrisko. Na Homolovu ulicu pricestovalo divadlo až z Hriňovej – Divadielko z Domčeka. Tentoraz so svojím predstavením Princ Bajaja.

„Kde bolo tam bolo jeden princ žil,...“ znela od ihriska pieseň na úvod predstavenia. Priestor, deky, karimatky, preliezky sa naplnili, niektorí sledovali predstavenie, ktoré nebolo len pre deti, ale malo čo-to povedať a pobaviť aj dospelých, spoza plota či z balkóna.

Divadelníci z Hriňovej neboli v Dúbavke po prvýkrát. Raz si už zahrali dokonca práve na ihrisku Homolova, druhýkrát vítali deti pri otváraaní Materskej školy Fedákova s predstavením O kozliatkach. Po viac než dvoch rokoch sa vrátili na ihrisko. Vzali so sebou nielen princeznú, princa Bajaju, koníka vraného, no aj mierne hrôzostrašného či skôr úsmevného draka. Na konci predstavenia sa s ním mohli odvážnejšie deti odfotiť.

Ihrisko zmenené na divadelnú sálu, hľadisko zároveň. Deti, dospelí, hudba, pieseň, slová. Spojenie, ktoré dalo divadelnému popoludniu dávku jedinečnosti a komunitného života. Aj vďaka takýmto podujatiam a organizáciám, ktoré ich pripravujú, Dúbavka žije, je domovom...

Pod stromy priplávali blúdivé ryby

„S odvahou bez strachu z kúziel kráčaj priamo za dobrom bez ziel.“ Čítame na farebnej tabuli pod stromom. Niet pochyb sme tu správne. Pri amfiteátri na Valachovej sa objavilo Hravé m(i)esto. Pozývalo všetky deti...

Text: Lucia Marcinátová

Od rybky k rybke, od kreslenia ku skákaniu, od tanca k divadlu, od hry ku hre. Uprostred sídliska v Dúbravke počas letnej horúčavy vyrástlo odrazu Hravé m(i)esto. Pod stromom farebné tulivaky, stolíky a stoličky s maľovánkami, originálne veľké pexeso, špeciálna prenosná skákacia škôlka zvaná panák a blúdivé rybky „na vysokej nohe“. Všetko v dizajne a typických kresbách výtvarníka, scénografa Fera Liptáka. Farebný pestrý pohľad do okolia amfiteátra na Valachovej.

A hoci detské tvorivé prvky prekvapili, nešlo o náhodu. Počas júla sa v Dúbravke zastavil putovný projekt Bratislavského kultúrneho a informačného strediska s názvom Hravé m(i)esto - detská zóna plná hier, kreatívnych a pohybových aktivít.

A aby bolo miesto pre deti kompletne pricválal aj Princ Bajaja s rozprávkou divadielka Teatra Neline, ktoré zapojilo do hry aj malé princezná a princov. Neskôr sa pridala aj hudba, zatancovať sa dalo s Disko Jarkou. Pri hre v tieni, tanci či divadielku sa dalo zabudnúť aj na pálivé slnko a horúčavu.

Hravé m(i)esto putuje aj po iných mestských časti Bratislave, v Dúbravke bolo podujatie súčasťou kultúrneho leta.

Deti sa vrátili ku guľičkám a gume

Dúbravka si vyskúšala byť retro

Park Pekníkova zaplnili už takmer zabudnuté hry, športy, zábavy. Niektoré zažívajú návrat, pripomínajú sa aj vďaka podobným akciám, ako bola na záver školského roka v Dúbravke.

Text: Lucia Marcinátová

Biele tielko, červené trenírky, vytiahnuté ponožky. Už odev dúbravského starostu Martina Zaťoviča predznamenával, že sa v Dúbravke niečo chystá. Pred samotným začatím podujatia s názvom Retro deň sa v parku na Pekníkovej rozkladali stanovišťa, úlohy, organizátori pripravovali hravé popoludnie.

Guľôčky v jamke pod stromom, Céčka na betóne, skákanie cez švihadlo, gumy, veľkej škôlky i vo vreci či ruské kolky.

Už z diaľky boli počuť slová moderátorov, Radeka Šatku, ktorý má v Dúbravke na Oddelení, školstva, vzdelávania a športu na starosti športové aktivity a Zuzky Morávkovej z tlačového oddelenia úradu. Spolu so Zdenkou Zaťovičovou, mestskou poslankyňou, ktorá prišla s ideou zorganizovať retro športovanie a zábavu, zorganizovali podujatie, ktoré malo preniesť najmladších do detských čias svojich rodičov a starých rodičov.

Deti dostali takzvaný Retro deň, čiže popoludnie pohybu a hier, za vysvedčenie a na začiatok prázdnin. Zdolať museli sedem disciplín a po ich splnení ich čakala sladká odmena i retro zmrzlina „zo

stroja“. Okrem súťažných stanovišť sa hralo veľké človeče, kreslilo v tvorivých dielňach aj hasilo a spoznávalo Dúbravských dobrovoľných hasičov.

K prípravám a podujatiu sa pridali aj dúbravskí seniori z Denných centier i Miestneho odboru Matice Slovenskej, ochotne vysvetľovali hry a aktivity malým účastníkom.

Retro deň tak získal iný rozmer, nebol len o zábave, ale aj spoločne strávenom čase vonku a spojení generácií súčasne.

Mestská časť vyskúšala prvý poznávací beh

Pamiatky spoznávali behom

Odzbrojnice k studni, od kostola k Vendelínovi a od Štúra ku krížu. Taká bola trasa prvého poznávacieho behu Dúbravkou s názvom Beh dúbravskými pamiatkami.

Text: Lucia Marcinátová

„Čo robíte, čo je to za akciu?“ Pýtali sa prekvapení ľudia, keď si bežci zbierali pečiatky na stanovištiach. Zastavení po Dúbravke bolo päť. Päť miest, ktoré sa mali športom poznávať. Taký bol aj cieľ dnešného prvého Behu dúbravskými pamiatkami. Spoznať, zašportovať, zasúťažiť, stretnúť sa.

Pred štartom sa záujemcovia trúsili, športovali jednotlivci, dvojice, rodinky aj generácie – napríklad syn s otcom a s babkou.

„Každý pretekár dostal na začiatku kartičku športovca s menom, s ktorou prechádzal alebo bežal po jednotlivých staniach dúbravských pamiatok,“ priblížil organizátor súťaže Radek Šatka z Oddelenia školstva, vzdelávania a športu miestneho úradu. „Štartovalo sa v 20 sekundových intervaloch. Na každej stanici si bežec dal kontrolnú pečiatku do karty športovca.

Trasa s dĺžkou necelé štyri kilometre sa začínala pri hasičskej zbrojnici na Jadranskej. Prvým zastavením bola Horánska studňa, ďalej po schodoch nahor ku Kostolu sv. Kozmu a Damiána, potom zas dole k sv. Vendelínovi na Dolinského, k soche Ľudovíta Štúra na Pekníkovu až k Červenému krížu pri Základnej škole Pri kríži.

Medailu na záver dostal každý, kto získal všetky pečiatky a prišiel do cieľa do dvoch hodín.

Možno horúce počasie, možno dovolenky, možno neznáma novinka. To všetko sa asi podpísalo na nižšej účasti. Po podujatí padali hodnotenia a návrhy: „Akcia je super, no možno by sa malo zorganizovať mimo prázdninového a dovolenkového obdobia.“

Možno inšpirácia pre ďalšie ročníky či iné podujatia...

Najdôležitejšie miesto v hre má prasiatko

Počas letných prázdnin sa Dúbravčania učili hrať petang. Pôvodne francúzsku hru prišli učiť odborníci, reprezentanti.

Text: Lucia Marcinátová

Neviem, či sa dá o nejakom športe povedať, že takto ľahko spája generácie. Možno áno, možno nie. Isté je, že petang alebo pétanque, hra s francúzskym šarmom a nádychom spojila na letnom dúbavskom športovom popoludní tréning s turnajom, pohyb s učením i starostu, viceprimátora, poslankyňu, seniorov, juniorov, športovcov i nešportovcov na jednom ihrisku.

Do Dúbravky zavítali na petangový turnaj jeho ozajstní majstri – reprezentanti. Predvážania a ukážok sa chopila Jana Lazarová zo Slovenskej federácie pétanque. Dozvedeli sme sa, že malá loptička sa volá prasiatko alebo košenet a v hre má podstatné miesto - je cieľom, ku ktorému sa hráči snažia hodiť väčšie kovové gule. Hovorilo sa aj o tom, že snahou je dostať petang na olympiádu. Najskôr by sa mohol hrať na letnej olympiáde v roku 2024.

Hra petang vznikla vo francúzskom mestečku La Ciotat neďaleko Marseille a vynášiel ju Jules Le Noir, ktorý sa po nehode ocitol na vozíku.

V Dúbravke turnaj venovaný tomuto športu, kde nešlo o prvenstvo, organizovali, mestská časť Bratislava-Dúbravka v spolupráci so Slovenskou federáciou pétanque a Centrom talentovanej mládeže. Turnaj a dobrá atmosféra zaplnili počas júla na petang upravené ihrisko za Zimným štadiónom na Harmincovej ulici.

Futbal: V kádri dúbavky nastali menšie zmeny

Martin Orlický: Chceme sa baviť futbalom

Futbalistky FK Dúbravka len horšie skóre delilo v minulej sezóne od prvenstva v druhej lige, A skupine. V novom ročníku, ktorý sa začal koncom augusta, je naše družstvo najväčším aspirantom na prvenstvo, lebo predchádzajúci víťaz Nové Zámky sa z neznámych dôvodov do žiadnej súťaže neprihlásil. Podľa trénera FK Dúbravka Martina Orlického je to každopádne škoda pre ženský futbal, ktorý do tohto mesta bezpochyby patrí.

Prípravu na nový ročník začali naše futbalistky začiatkom augusta. Prebiehala v trojdňovom týždňovom cykle a bola spestrená prípravnými stretnutiami. Prvý majstrovský zápas odohrala Dúbravka až v druhom kole, keď hostila FK Čaka. V úvodnom kole mala voľný žreb, lebo v súťaži je sedem družstiev. Ešte predtým však odohrala v Petržalke prvé kolo Slovenského pohára.

V kádri Dúbravky nastali menšie zmeny. B. Pucherová skončila s futbalom a Ch. Popgeorgievová odišla do Rakúska.

Družstvo sa posilnilo v krídelných priestoroch, kde prišla talentovaná Sára Majzúnová zo Senice a skúsená Sandra Filová z Dunajskej Lužnej. Tréner verí, že obe zapadnú do koncepcie družstva a ukážu naplno svoj potenciál.

„Naším cieľom v tejto sezóne je baviť sa futbalom a pokúsiť sa dosiahnuť čo najlepšie výsledky s dôrazom na správnu atmosféru v kabíne a napredovanie hlavne našich mladých hráčov,“ povedal nám Martin Orlický. „Chcel by som využiť túto príležitosť a ešte raz poďakovať vedeniu FK Dúbravka, za veľkú podporu a záujem o ženský futbal. Som vďačný za možnosť hrať na jednom z najkrajších ihrísk v Bratislave. Dúfame, že sa nám spoločnými silami podarí s hrdosťou reprezentovať náš klub a verím, že nájdeme cestu na naše zápasy aj ďalší priaznivci FK Dúbravka.“

Jozef Petrovský

Vynáška:

Káder FK Dúbravka:

V. Cigánková, L. Rečná, G. Kastlová, B. Kristová, K. Dornická, M. Olšová, D. Šuhajdová, S. Petrušová, K. Kozlová, S. Filová, S. Majzúnová, M. Horváthová, S. Masárová, S. Haydary, L. Pavlíková, N. Kuchyňková, V. Strnová, A. Krištofičová a P. Mikulíková.

Bowling: Milan Mizner a Miroslava Ivančová obhajujú

Bowlingové turnaje seniorov

Rada seniorov a mestská časť Dúbravka pripravujú na utorok 8. októbra už piaty ročník majstrovstiev Dúbravky v bowlingu seniorov. Súčasťou turnaja jednotlivcov bude aj posledné, piate kolo Dúbravskej bowlingovej ligy seniorov denných centier (DBLS). Ešte mesiac predtým, a to 10. septembra, je na programe štvrté kolo DBLS. Októbrový turnaj sa bude konať pod záštitou starostu Martina Zaťoviča.

Majstrovstvá jednotlivcov sa uskutočnia v Bowling bare pri futbalovom štadióne FK Dúbravka so začiatkom o 10tej. Organizátori vyhodnotia troch najlepších mužov a tri ženy a ocenia aj najlepšie denné centrá v druhom ročníku DBLS. Za každé denné centrum môže v turnaji štartovať ľubovoľný počet hráčov. Štartovať môžu pochopiteľne aj obyvatelia Dúbravky, ktorí mali, resp. budú mať v tomto roku 62 a viac rokov

Prvenstvá z predchádzajúceho roka obhajujú Milan Mizner (DC/1) a Miroslava Ivančová (DC/4), ktoré dosiahli svoje premiérové prvenstvá. Prihlášky na turnaj treba poslať najneskôr do 3. októbra na mailovú adresu: radaseniorov@gmail.com.

V písomnej prihláške treba uviesť tel. číslo mobilu, resp. mailovú adresu a vek.

(pej)

Futbal

Aká bude futbalová jeseň?

Dúbravka má vo futbalových súťažiach dospelých v sezóne 2019/20 žiaľ iba jedno družstvo. Sú to ženy FK Dúbravka, ktoré sú účastníkmi druhej ligy, skupiny A. Uverejňuje ich vyžrebovanie v jesennej časti, ale až od septembra, nakoľko noviny v auguste nevyšli.

II. LIGA ŽIEN, A-skupina

- 3. kolo (7. september, 10.00): FC Petržalka - FK Dúbravka.
- 4. kolo (14. september, 10.00): FK Dúbravka – KFC Komárno.

- 5. kolo (21. september, 10.00): OFK Dunajská Lužná - FK Dúbravka.
- 6. kolo (28. september, 10.00): FK Dúbravka – TK Kopčany.
- 7. kolo (5. október, 10.00): FC Petržalka - FK Dúbravka.
- 8. kolo (12. október, 10.00): FK Dúbravka – voľný žreb.
- 9. kolo (19. október, 10.00): FC Čaka - FK Dúbravka.
- 10. kolo (26. október, 10.00): FK Dúbravka FC Petržalka.
- 11. kolo (2. november, 10.00): KFC Komárno - FK Dúbravka.

Odvetná časť v druhej lige žien je na programe 28. marca, keď Dúbravka privíta Dunajskú Lužnú (pej)

Futbal: Futbalový klub Dúbravka žiadal o výnimku do júla 2020

Mužský futbal skončil! Prečo?

V poslednom kole piatej ligy v polovici júna zvíťazil FK Dúbravka v Devínskej Novej Vsi nad domácou rezervou 7:2, čo znamenalo prvé miesto v súťaži a po rokoch postup do štvrtej ligy. Veľkú radosť z tohto úspechu mali nielen hráči, tréner či funkcionári, ale i priaznivci futbalu v našej mestskej časti. A všetci sa tešili na prvé jesenné kolo v štvrtej futbalovej lige. Žiaľ, sa ho v podaní Dúbravky nedočkali. A to napriek veľkej snahe funkcionárov FK Dúbravka na čele s predsedom Miroslavom Jankym st., samotných hráčov, ale i viceprimátora Juraja Káčera a starostu Dúbravky Martina Zaťoviča.

Text: Jozef Petrovský

Prečo? Treba povedať, že Výkonný výbor Bratislavského futbalového zväzu, hlavne jeho vidiecku časť, nezaujímalo nič iné len o tri metre kratšie ihrisko ako požaduje norma.

Výnimku neschválili

Futbalový klub Dúbravka hneď preto napísal žiadosť Výkonnému výboru BFZ (Bratislavského futbalového zväzu), v ktorom okrem iného uviedol: „Na základe 12 podmienok zaradenia družstiev do regionálnych súťaží BFZ z hľadiska infraštruktúry štadiónov vás žiadame o dočasnú výnimku z bodu 1 — rozmery ihriska do 15. júla 2020. Ostatné podmienky, najmä čo sa týka komfortu pre hráčov, delegované osoby a divákov vysoko prekračujeme. Počas požadovanej časovej výnimky náš futbalový klub vykoná opatrenia, aby od sezóny 2020/2021 splňal aj podmienku dĺžky ihriska.“

Výkonný výbor BFZ zasadal 8. júla. Dvaja členovia boli za výnimku, traja boli proti a dvaja sa zdržali hlasovania. To znamená, že výbor BFZ neschválil FK Dúbravka odohrať svoje domáce majstrovské stretnutia IV. ligy BFZ na domácom štadióne. Funkcionári Dúbravky sa nevzdávali, a preto 15. júla zvolali na štadióne poradu za účasti Juraja Káčera, Martina Zaťoviča, Miroslava Jankyho st. a predsedu BFZ Juraja Jánošíka.

Starosta Zaťovič, viceprimátor Káčer, ale aj predseda zväzu Jánošík podporili udeliť Dúbravke výnimku, predseda zväzu tiež prisľúbil, že urobí všetko, aby sa tak stalo.

Na základe tohto a hlavne podpore Juraja Jánošíka futbalový klub opäť napísal list, žiadal o zmenu stanoviska. Tentoraz Výkonný výbor BFZ hlasoval par rollam a opätovne výnimku pre náš klub neschválil.

Rana pre amatérsky futbal

Opýtali sme sa, ako to všetko vidí ISSF manažér FK Dúbravka Miroslav Janky mladší. „Pripomínam, že sme amatéri a v pravidlách futbalu je minimálny rozmer ihriska 90x45m. Dĺžka 100 metrov platí pre medzinárodné stretnutia. Ostatné futbalové zväzy na Slovensku nemajú pre amatérsku súťaž v podmienkach dĺžku ihriska 100 metrov. Uvedenú podmienku schválil iba BFZ asi pred štyrmi rokmi s odôvodnením, že chcú zvýšiť úroveň infraštruktúry a kvality futbalu. Striktná požiadavka Výkonného výboru BFZ, že máme predĺžiť ihrisko o spomínané tri metre je vzhľadom na prírodné a priestorové podmienky technicky veľmi ťažko realizovateľná a ekonomicky absolútne nezmyselná. Kvalite a úrovni futbalových zápasov to nič neprinesie. Aj napriek tomu, že ostatné podmienky pre 4. ligu vysoko prekračujeme, Výkonný výbor BFZ to nebral vôbec do úvahy. Berieme to ako ranu pod pás zo strany BFZ pre Dúbravku a jej obyvateľov, fanúšikov, hráčov a pre celý amatérsky futbal. Je to zároveň zneváženie obrovskej súkromnej investície do amatérskeho športu a práce, ktoré boli vykonané, aby sa amatérsky futbal v Dúbravke mohol rozvíjať.“

Dúbravka sa zo súťaže neodhlásila

Zaujímalo nás aj to, či sa zo štvrtej ligy Dúbravka odhlásila, alebo aká pravda.

„Pravda je taká, že my sme sa v júni riadne do súťaže prihlásili, splnili sme všetky podmienky, až na jednu (dĺžku ihriska), BFZ nás riadne vyžreboval, dokonca delegoval rozhodcov na prvý zápas a uviedol naše ihrisko ako domáce. My sme sa zo súťaže neodhlásili a ani sa neodhlásime. BFZ nám nechce dovoliť hrať domáce zápasy na našom štadióne. My deklaruujeme, že sme dúbavský klub a nikde inde ani hrať domáce zápasy nebudeme. Je to proti logike, navyše keď máme jeden z najkrajších amatérskych štadiónov v Bratislave a okolí,“ vysvetlil Miroslav Janky ml.

„Máme prihlásených osem mládežníckych a jedno ženské seniorské družstvo. Ideme ďalej, i keď padli aj návrhy odhlásiť na protest voči zlým a nesprávnym rozhodnutiam BFZ všetky družstvá, ale to by nebolo fér voči deťom, ich rodičom, fanúšikom a obyvateľom Dúbravky. Máme za cieľ umožniť deťom športovať, nechceme, aby doplácali na svojské a nepochopiteľné rozhodnutia BFZ. Preto budeme v činnosti klubu ďalej pokračovať, aj keď už nemáme mužské seniorské družstvo,“ dodal Miroslav Janky starší.

Pri tejto príležitosti nedá nespomenúť rozhovor v jednom denníku zástupcu SFZ a zároveň funkcionára BFZ pred začiatkom regionálnych súťaží, kde povedal dve veľmi zaujímavé vety: „Na problémy narážame pri infraštruktúre. Štadióny majú 50 a viac rokov a keďže vo väčšine prípadov do nich nikto neinvestuje, v podstate iba prežívajú“ Čo si po prečítaní týchto riadkov majú myslieť funkcionári FK Dúbravka?

Možno by sa dalo napísať, že ľavá roku nevie, čo robí pravá. Všetci čo navštívili areál FK Dúbravka a videli aj šatne, tak si asi myslia, že niektorí funkcionári Výkonného výboru BFZ boli na štadióne v Dúbravke zrejme naposledy asi pred 50 rokmi!

Volejbal

Bilíkova s Pezinkom i Strabagom

Školský volejbalový klub Gymnázium Bilíkova každoročne vychová hráčky, ktoré nájdu uplatnenie v ligových družstvách a viaceré z nich už obliekli aj reprezentačný dres. Aj preto kluby z najvyššej súťaže veľký záujem o spoluprácu s Bilíkovou.

Už od roku 2005 spolupracovala s VK Doprastav. Vrchol ich spolupráce prišiel v sezóne 2011/12, keď sa stal Doprastav majstrom Slovenska v súťaži žien. O dva roky sa spolupráca skončila, lebo Doprastav zanikol.

V ďalších rokoch spolupracovala Bilíkova s VŠK Paneurópa Bratislava, potom s COOP Nitra a pred dvoma rokmi sa začala spolupráca s VTC Pezinok. Tá bude pokračovať aj v tejto sezóne, ale už pod novým názvom. Už dávnejšie sa šepkalo, že Strabag VC FTVŠ UK Bratislava, opustí extraligovú scénu, Preto vznikla dohoda o spolupráci s klubmi ŠŠK Bilíkova Bratislava a VK VTC Pezinok, na základe ktorej vstupujú do novej extraligovej a aj medzinárodnej sezóny ako spoločný projekt Strabag VC Bilíkova Pezinok.

Dúbravskí seniori víťazili

Na „Krajských športových hrách seniorov“ v Malackách získali seniori, ktorí sú organizovaní v Miestnej organizácii JDS Dúbravka vynikajúce umiestnenia.

Vo svojej vekovej kategórii obsadili štyri prvé miesta - Mária Raffayová v stolnom tenise, Mária Krčmárová v behu na 60 metrov, František Švába v behu na 100 metrov, Jozef Bereš v petangu. Jedno tretie miesto v petangu získal Milan Nižňan. Srdečne blahoželáme.

Ján Molnár, predseda MO JDS Dúbravka